

Медаль Нельсона Манделу вручено МАУП за високі досягнення в розвитку освіти та внесок у міжнародну співпрацю

Федерація патріотичних видань України

Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик
Міжрегіональної Академії управління персоналом

ПЕРСОНАЛ

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
КАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

№ 14 (165)

5–11 квітня 2006 року

Ціна договірна

АНОНС
номера
АКТУАЛЬНО

2

Бог – суддя

ЗАСТОРОГА

7

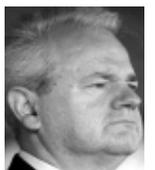
Секта
«Правекс»

ГЕОПОЛІТИКА

8

Спомин про
Слободана
Мілошевича

ПРОБЛЕМА

12

Музеї тихо
помирають

ЗА ЛАШТУНКАМИ

14

Театр як
лікар душі

ПРАВОСЛАВНІ ДУХОВНІ ЦІННОСТІ

«Православні духовні цінності в умовах глобалізму» — під такою назвою в найбільшому недержавному вищому навчальному закладі України — Міжрегіональній Академії управління персоналом — відбулася IV Міжнародна науково-практична конференція, присвячена питанням православ'я. Цей захід відбувся за ініціативи МАУП, Міжнародної Кадрової Академії, Конфедерації недержавних вищих закладів освіти, Центру пам'яткознавства НАН України. Роботі конференції передували молебень біля каплиці Св. Георгія Побідоносця та сербської православної церкви. У роботі конференції взяли участь провідні науковці в галузі релігієзнавства, філософії, історії, культури, релігійні діячі, представники дипломатичного корпусу, громадських організацій, студенти. Зі вступним словом звернувся до присутніх президент МАУП, професор Георгій Щокін. Він торкнувся, зокрема, проблеми глобалізації, загроз, які вона в собі приховує, і відзначив надзвичайну роль православного християнства в глобалізованому світі. «Якщо ми говоримо про цінності православного християнства, то, безумовно, виходимо до самим Богом названо дев'ять блаженств — тобто вищих чеснот, які ведуть людину до спасіння. Серед цих блаженств двічі названо правду, що вказує на її величезну значущість для Православ'я. Звідси, очевидно, і відома християнська теза — Бог не в силі, а в правді! Як закін-

чить антидуховна глобалізація і побудоване нею антихристиянське царство, християнам достеменно відомо: повною ганебною загибеллю! Однак чи означає це, що сучасні християни, носії православних духовних цінностей, повинні пасивно очікувати здійснення новозаповітних пророцтв? На нашу думку — ні. Навпаки, антидуховній глобалізації ізраїльського антихриста треба протиставити глобальність всеперемагаючого вчення Христа», — зазначив він. Багатоаспектним проблемам виникнення православ'я, ролі в історії та сучасному житті, перспективам розвитку присвятили, зокрема, свої доповіді кандидат історичних наук, професор Юрій Шиллов («Основи Православ'я»), ієрей, кандидат богослов'я Отець Діонісій («Місія церкви в есхатологічній перспективі»), доктор технічних наук, професор Микола Сенченко («Війна національної еліти проти езотеричного глобалізму»). Докладніше про конференцію читайте в наступному числі газети «Персонал Плюс».

ОСВІТЯН ПОБІЛЬШАЛО

На тому тижні відбувся урочистий випуск студентів заочного відділення Українсько-Південно-Африканського інституту політичного лідерства та лінгвістики імені Нельсона Манделу. Обравши спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти» та спеціалізацію «Англійська мова та література», випускники отримали кваліфікацію спеціаліста «Вчитель англійської мови». Ректор МАУП Микола Головатий, привітавши випускників, подякував за їхній вибір благородної професії вчителя і висловив впевненість, що згодом ця спеціальність набуде ще більшої популярності. Звернулася зі словами привітання до своїх тепер уже колег директор інституту Світлана Касьянова.

Підготовка викладачів іноземної мови в МАУП передусім відрізняється тим, що всі студенти заочного відділення працю-

ють. Навчальний план реалізується з урахуванням найновіших вимог сучасної школи. Навіть нині вони прийшли на вручення дипломів зі шкіль і завтра їм знову іти на лекції, тому під час навчання студенти отримують найнеобхідніший обсяг знань. У нас найпрагматичніший підхід до підготовки спеціалістів», — зазначила директор інституту.

Випускники щиро дякували своїм наставникам і обіцяли зберегти професійні надбання і потужні традиції педагогічної освіти. «Особливо важливим для нас був індивідуальний підхід викладачів до кожного студента та корисні практичні заняття», — сказала випускниця Олена Боцула і побажала всім випускникам зберегти дружбу, відчуття студентського братства та здобутий професіоналізм.

Феміда

БОГ — СУДДЯ

Минулого понеділка в Олександрівському районному суді Кіровоградської області відбулося засідання, на якому, згідно із законом, виголосив останнє слово підсудний Микола Якимчук, вчитель української мови і літератури Неватківської ЗОШ. «Персонал Плюс» не раз писала про сфабриковане сіоністами в тамтешній школі розпалювання міжнародної ворожнечі.

Пан Якимчук, зокрема, сказав: «Прикро, але за те, чого насправді не було і не могло бути, за ніким не скоєний злочин пан прокурор вимагає призначити мені покарання у вигляді чотирьох років обмеженої волі з позбавленням права займатися викладацькою діяльністю терміном на три роки. В адвокатів пані Т.Шевченко запити ще крутіші — п'ять років

обмеження волі з відповідною додатковою мірою покарання. Бог з вами, люди! Він не тільки мені, а й вам суддя. Я лише хочу запитати з цієї трибуни в тих, хто мене звинувачує: хто кого хоче знищити?»

Головуючий Сергій Пляка оголосив вирок, яким М.Якимчука цілком виправдано, позаяк він не скоїв злочину, передбаченого ст.161 ч.1 КК України.

Отже, як автор кількох публікацій про сфабриковане розпалювання міжнародної ворожнечі в Неватківській ЗОШ, про що не раз заявляла Тетяна Шевченко, вона ж і Шнапер, задоволені вироком суду та заявляють, що їй надалі розкритивати підступні дії ворогів українського народу.

Ярослав ОРОС

Олег та Микола Якимчуки

ЯКУ ПАРТІЮ ПІДТРИМУЄ СУДДЯ ГРИМИЧ?

Як стало відомо з повідомлень преси, в.о. міністра освіти і науки С.Ніколаєнко всупереч чинному законодавству протягом тривалого часу здійснював тиск на вищі навчальні заклади недержавної форми власності задля зміни ними організаційно-правової форми. Протизаконна позиція С.Ніколаєнко не раз піддавалася критиці недержавними ВНЗ. Особливо міністру-сіоністу дсталося від МАУП, яку він у багатьох своїх виступах називав «орезвісною» та такою, що роздає дипломи, які не мають ніякої цінності.

МАУП не погодилася з такою оцінкою і звернулася до Печерського районного суду за захистом своєї ділової репутації та відшкодуванням моральної шкоди.

З незрозумілих причин суддя М.Гримич, яка розглядала справу, усміяно намагалася уникнути розгляду справи по суті, пропонуєчи сторонам через свого секретаря надати письмові пояснення для винесення рішення, оскільки немає зали для проведення засідання суду. Під тиском представників МАУП вона все ж таки була вимушена провести відкритий розгляд справи.

Суду було надано неспростовні докази безпідставності тверджень С.Ніколаєнко. Його пред-

ставники практично нічого не могли заперечити і були буквально розчаровані пресом доказів, наданих представниками МАУП.

Яким же було здивування сторін, особливо тієї, що представляла інтереси С.Ніколаєнко і Соціалістичної партії, коли суддя М.Гримич оголосила рішення про відмову в задоволенні позову МАУП, оскільки, бачте, «пан» міністр висловили щодо Академії «оціночне судження», за яке його не можна притягти до відповідальності.

На зауваження, що це рішення не відповідає матеріалам справи, є незаконним, необ'єктивним і несправедливим, суддя відповіла буквально так: «А що ж ви хотіли — щоб я винесла рішення проти міністра і Соціалістичної партії?»

Не сумніваємося, що судді Апеляційного суду Києва виявлять кваліфікованими і не такими заангажованими у розгляді апеляційної скарги і скасуєчи безперечно незаконне рішення.

Одночасно хотілося б почути думку представників органів прокуратури, Вищої ради юстиції і Ради суддів України щодо дій судді М.Гримич, яка знехтувала законом і основоположними принципами цивільного законодавства при винесенні його необгрунтованого і незаконного рішення, та ще й з такими коментарями.

Петро ІВАНУС

Інформація для органів

ПОБАЧИТЕ КАСЬКІВА — СХОПІТЬ І ВІДДАЙТЕ ЛУЦЕНКУ!

«Основна наша претензія до Каськіва — організація ним дій, що призвели до побиття, катування та знущання над ні в чому не винними хлопцями. Такі дії можна кваліфікувати як захоплення заручників. Першого разу за таке можна отримати від 8 до 12 років», — сказав на прес-конференції в УНІАН Валентин Радчук — батько активіста «Пори». Його сина за наказом «командирів Майдану» Владислава Каськіва і Євгена Золотарьова били й принижували.

Нагадаємо, що зараз у київській прокуратурі надослідванні — кримінальна справа № 1-337/05. Його «героями» стали учасники Майдану: керівники «революції» — В.Каськів і Є.Золотарьов, а також рядові активісти «Пори». Згідно зі свідченнями потерпілих, у грудні 2004 року їх затримав Каськів, а побили його підлеглі начебто за розтрату великої суми грошей, виданих керівництвом «Пори» «на революцію».

Уже більш як рік потерпілі вимагають притягти до кримінальної відпо-

відальності організаторів цієї бандитської розправи — лідерів «Пори». І пояснити, на що саме «революціонери» витратили «пожертви Майдану».

Ми маємо копію постанови Печерського суду столиці, з якої випливає, що громадяни В.Каськів і Є.Золотарьов упродовж слідства, що його проводили співробітники МВС, благополучно уникали зустрічі з правоохоронцями. Ті самі Каськів і Золотарьовим, які звинувачуються потерпілими в організації знущань та грабунів своїх «побратимів» по Майдану.

Зазначимо, що слідство не заважало громадянам Каськіву і Золотарьову

вільно переміщатися Києвом і Україною, вести активний спосіб життя, брати участь в громадських акціях.

Кволю розшукувані міліцією Каськів і Золотарьов, які організували викрадення, побиття і грабунки громадян, претендували на місця в українському парламенті за списками політичного блоку «Пора-ПРП». У зв'язку з цим викликає подив мовчазна позиція Юрія Луценка. Адже фальсифікація матеріалів кримінальної справи, в якій фігурують прізвища Каськів і Золотарьов, відбувається за якийсь кілометр від кабінету міністра — у Печерському райуправлінні міліції Києва. Тим не менше, озвучуючи списки кандидатів у народні депутати, які не в ладах із законом, Юрій Луценко жодного разу не згадав прізвищ Каськів і Золотарьов. Можливо, у міністра МВС Юрія Луценка є підстава для такої позиції. Його підлеглі не змогли встановити навіть паспортних даних Владислава Каськіва (!), про що свідчать матеріали кримінальної справи.

Якщо справа тільки за цим, то, гадаємо, міністру і його підлеглим з Печерського райвідділу столиці для затримання громадянина Каськіва Владислава Володимировича, 1973 року народження, достатньо цих відомостей: персональний ідентифікаційний код: 2699804136 (отриманий 30 листопада 1996 року). Прописаний: Київ, вулиця Бастионна, будинок 4, квартира 57. Якщо і цих даних оперуповноваженим співробітникам міліції недостатньо, аби встановити місцезнаходження громадянина Каськіва, то рекомендуємо звернутися в офіси комерційних фірм і громадських організацій, співзасновником яких є Каськів: ТОВ «Галич» (ОКПО 31036367; Київ, вул. Полярна, б. 7/Б, кв. 12), ДЦ «Міжслов'янська ініціатива» (ОКПО 24075681; Київ, вул. Декабристів, б. 9, кв. 258), ГО «Антикорупційний комітет» (ОКПО 26080597; Київ, вул. Деснянська, б. 1/3), Секретаріат коаліції «Свобода вибору» (ОКПО 21693421; адреса та сама), ТОВ «Євролайн» (ОКПО 32108987, Київ, Кловський узвіз, 3, кв. 3). Можна пошукати в штабі «Пори» (Київ, Андріївський узвіз), в інформагентції «УНІАН» (Київ, Хрещатик). А також на телебаченні. Та й спіямати зловмисника найпростіше — доти триває передача, МВС цілком здатне пригнати до студії екіпаж «Беркута», або принаймні дільничного.

Розвінчування

ЗВИЧАЙНА ПРОВОКАЦІЯ,

або Преступна професія — «борець з антисемітизмом»

У книжці Едуарда Ходоса «Бригада Хабада, або Хіба ревуть жида, як ясла повні?» проводиться аналітичне дослідження діяльності цієї одіозної організації. Хабад автор називає «юдо-нацистська ультраортодоксальна секта». Чорні шляпи, лапсердаки і борода хабадистів часто плутають з іншими юдейськими течіями.

Хабад виник внаслідок Хмельниччини, за твердженням його ідеологів, як реакція на переслідування євреїв. На початку 1930-х років Йосип Сталін вислав Хабад за межі СРСР як фашистську секту (при цьому традиційні юдеїзм продовжував існування на радянській території). Перед початком Другої світової війни очільника Хабаду з Польщі через територію гітлерівської Німеччини та Голландію відправили до США. Відтак з 1940 року штабквартира цієї секти знаходиться в Нью-Йорку. З настанням «перестройки» Хабад повернувся до СРСР.

Нині Хабад «кришує» основну частину єврейських організацій на пострадянських теренах, під'ївши під себе існуючі та створивши чимало нових. Через що хабадисти по-всякчас виступають від імені всього єврейства, проповідуючи зверхність цієї нації над іншими, а своєї секти над євреями. Щось на зразок «пролетаріат — найвідоміша частина населення, а партія більшовиків — найвище вираження свідомості пролетаріату». Особливо цікаво, що в Росії резиденцією Хабаду стала Москва, а в

Україні — Дніпропетровськ. Така собі наша «тіньова столиця», звідки походженням президент, що 10 з неповних 15 років незалежності правив Україною. А також кілька прем'єрів — у тім числі два останні, поставлені «помарнчевою» владою.

Найцікавішим видається те, що Хабад чомусь (?) вирішили не знищувати ні сталінський, ні гітлерівський тоталітарні режими. Це при тому, що винищувалися все, що йшло в розріз з «головною ідеологією». Убили десятки й сотнями тисяч за національними ознаками (у тім числі і євреїв). А хаба-

дистів, наче міну уповільненої дії, один тоталітарний режим «дарував» іншому перед тим, як розпочати з ним війну. У середині вісімдесятих років минулого століття підкинули в СРСР, аби мирними засобами добити «ослабленого монстра». Бо ж провокатори за будь-якого політичного режиму та соціального устрою — провокатори.

За своєю суттю Хабад видається такою собі професійною провокативною структурою. Для порівняння: у нас є свій український «хабад», який не втомно й провокує на українській національній ідеї. Спочатку йде набір красивих фраз і промов про пояртнок нації, самозвищення з трибуни та телекранів з претензіями на харизму та статус загальнонаціональної мейсі. Публічне кладання зубами, як імітація брязкання збробі. Все це поступово переходить у нарвано-нервово підіграння олігархічним кланам (та їхнім представникам), які перекупили розкручений бренд. Далі все це переходить у вертеп з рідженими історичними персонажами, «броньовиками», «політ'язниками», техноло-

гічними кандидатами й традиційними «нуль цілких, хрін десятків» на чергових виборах. Відтак звичайні українці дають зрозуміти, наскільки далекі від них такі дії. Десь так, як Хабад від простих євреїв.

Втім, відомо належно жидівському Хабаду, за розміром, обсягом діяльності, моральністю (точніше її відсутністю) він значно перевищує український. Воно й зрозуміло, зважаючи на давню історію першого. Представники «кришований» Хабадом єврейських організацій, беручи на себе відповідальність виступати від імені всіх євреїв України, задля досягнення корисливих мети ладні спекулювати будь на чому, в тім числі на гнобителях єврейства. Так спочатку вони фінансують друк в Україні гітлерівського твору «Майн Кампф» («Моя боротьба»). Потім здійснюють хай про утистки та переслідування євреїв. Після чого збирають дивіденди від «боротьби з антисемітизмом», яка перетворилася на «публічну і добре оплачувану професію». З огляду на це, дуже промовистим видається підзаголовок книжки Едуарда Ходоса «Хіба ревуть жида, як ясла повні?», з якої читачі можуть дізнатися в деталях, фактах, документах і прізвищах про діяльність поборників єврейської «богообраності».

Олександр НАКАЗНИКОВ

✓ Бумеранг

СПИСОК НЕУГОДНИХ

Такий цікавий документ розміщено на сайті Асоціації єврейських організацій і громад (Ваад). Стосується він передвибірних списків кандидатів до Верховної Ради України. Привід для потрапляння в реєстр тих, хто не дотримався заходів асоціації, може бути елементарним. Наприклад, «виступив на захист газети «Сільські Вісті», або ж ще простіший — «професор МАУП». До списку потрапили всі, хто нині якимось чином причетний чи мав колись стосунки до МАУП. Навіть якщо хтось розірвав стосунки з Академією, все одно його занесли до цього переліку з анотацією «зрікся МАУП». Або ще в згаданому списку можна опинитися з таким

резюме: «найкращий друг Щокіна, постійний учасник його антисемітських конференцій».

Вочевидь, укладачі списку мало зважають на те, що жоден судовий процес (яких було чимало) не довів численних звинувачень МАУПу в антисемітизмі. Видається, автори поставили собі (чи, може, хтось поставив їм) за мету назбирати якомога більше відомих прізвищ, представивши якомога ширший політичний спектр. Відтак до переліку «ворогів єврейського народу» потрапили Тарас Чорновіл з Партії регіонів, «нашоукраїнці» Анатолій Кінах, Борис Тарасюк, Геннадій Удовенко, Володимир Стретович, Сергій Голова- тий. Широке представ-

представлена повним складом.

Дивлячись на цей структурований опус, згадалися часи радянської пропаганди. Тодішні союзові ідеологи склали аналогічні списки та, змагаючись між собою, таврували «ворогів народу». Щоправда, зміна політичного ладу спричинила швидку «зміну статусу» радянських ідеологів. А їхні опуси-досє невдовзі почали використовуватися проти них самих. Мимоволі напрошуються аналогії щодо майбутнього укладачів згаданого списку на сайті Вааду.

Олександр НАКАЗЕНКО

✓ Феміда

БАСМАННИЙ СУД ВІДМОВИВСЯ ВВАЖАТИ АНТИСЕМІТСЬКИМ «ЛИСТ 500»

Басманний суд Москви підтвердив законність дій прокуратури, яка не стала відкривати карну справу стосовно авторів «Листа 500», у якому євреї звинувачують в сатанізмі, прагненні до світового панування і ритуальних вбивствах. Рішення суду, що було прийнято в ході 15-хвилинного засідання, стало завершенням річної епопеї з намаганнями притягти антисемітів до відповідальності, пише ІА «За права людини».

Басманний суд відмовився визнати незаконними дії Басманної міждрайонної прокуратури столиці у зв'язку з відмовою відкривати карну справу з публічних антисемітських кампаній 2005 року. Про це йдеться у повідомленні Загальноєвропейського громадського руху «За права людини», повідомляє NEWSru.com.

Заступник голови суду Олександр Трубинов за результатами засідання відхилив скаргу представ-

ника руху «За права людини» Євгена Іхлова про незаконність дій Басманної міждрайонної прокуратури Москви у зв'язку з відмовою заводити карну справу через листи депутатів Держдуми в Генпрокуратуру з вимогами заборони в Росії. У цьому листі ідеї звинувачували в сатанізмі, прагненні до світового панування і ритуальних вбивствах.

✓ Ова!

НА ОКУПОВАНІЙ СВЯТІЙ ЗЕМЛІ

Російська спільнота в Ізраїлі закликала Б.Лазаря почати боротьбу з екстремізмом саме з єврейських організацій

Російська спільнота в Ізраїлі звернулася до лідера російських хасидів Берла Лазаря у зв'язку з виголошеною ним промовою під час підписання так званого «фашистського пакту», повідомляє сайт «Російська Палестина»: «Ксенофобія не повинна бути ні в якому суспільстві, зокрема й у вашій національній державі — Ізраїлі. А оскільки ми живемо на історичній батьківщині євреїв, то у російській громаді є до вас, пане Берл Лазарю, кілька запитань», — говорить у заяві, підписаній головою Правління Російського інформаційно-культурного центру в державі Ізраїль, членом правління Міжнародної ради російських співвітчизників А.Герасимовим.

Російська спільнота висловлює здивування, що пан Лазарь різко виступає проти російського націоналізму, в якому він бачить небезпеку для міжнародного світу (водночас не помічаючи нічого поганого в націоналізмі єврейському, який він всіляко підтримує в середовищі єврейської діаспори). «Назвіть, будь ласка, хоча б

одну релігійну єврейську партію, депутати чи духовні лідери якої жодного разу не вдалося до тих чи інших образливих ксенофобних висловлювань на адресу російського національного меншини в Ізраїлі чи на адресу неєвреїв загалом?.. Дискримінуючи національні меншини і провадячи політику духовного геноциду, Ізраїль тим самим розпалює національний розбрат і культивує в суспільстві ксенофобні й шовіністичні настрої. Що абсолютно недопустимо для держави, яка вважає себе демократичною», — йдеться в документі.

Герасимов має надію, що Берл Лазарь у зв'язку зі своїми «антифашистськими» заявами підтримає «нашу пропозицію до всіх політичних партій Росії і громадських організацій припинити будь-яке співробітництво з такими ізраїльськими політичними партіями, як «Лікуд», «ШАС», «Кадіма», і з такими ізраїльськими організаціями, як «Сохнут»... У справі боротьби з ксенофобією і расизмом не по-

винно бути винятків для будь-яких партій, організацій і держав».

З березня 2006 року троє євреїв (чоловік і двоє жінок), замаскувавшись дитячим в'язочком, проникли в церкву Благовіщення в Назарет під час молитви і кинули в натовп, що молився, вибухові пакети. Обурені прихожани (православні араби) намагалися схопити нападників, але ті зачинилися в сусідньому приміщенні разом з поліцією, що прибула

туди. На місці конфлікту зав'язалася бійка. Поранення отримали 13 поліцейських і 13 місцевих жителів, один з потерпілих у церкві отримав тяжкі поранення. Людина, яка здійснила терористичний акт, — Хаїм Еліягу Хабібі, житель Єрусалима, відомий ШАБАКУ і поліції Ізраїлю своєю схильністю до провокативних дій стосовно християн. Імовірно, його співниками були дружина і двадцятирічна донька.

ЧОМУ ЧУБЛЯТЬСЯ МОСКВА ІЗ ТБІЛІСІ?

Коріння російсько-грузинського конфлікту треба шукати насамперед не у відмінностях православних росіян та православних грузин, а у схожості російської та грузинської влади, які дедалі більше набувають однакових етнічних ознак. Недавно, наприклад, головний хабдський рабин Росії Берн Лазар у Нью-Йорку на останньому з'їзді цієї організації заявив, що «немає революції знала Росія, але наймирніша, найтихіша і найефективніша — це революція, яку створили посланці Хабаду». З ним погоджується і головний рабин Москви Пінхус Гольдшмідт, який в інтерв'ю ізраїльській газеті «Гарець» 15 грудня 2005 р. зізнався, що «сьогодні євреї мають в Росії таку владу, гроші та вплив, як ніколи раніше». До цих виступів можна додати і переважно неросійський склад російського уряду єврея М.Фрадкова та нині найвідоміших «російських» олігархів на кшталт Абрамовича.

Схожу етнічну основу має і нинішня грузинська влада Саакашвілі — Бурджанадзе, уряд якої після перемоги Революції троянд очолював грузинський єврей Жванія, згодом знайдений мертвим зі своїм інтимним другом. Жванія навіть придумав перд

своїм призначенням термін «жваніафобія», аби зневільювати протестні рухи стосовно нього в грузинському суспільстві (див.: Філатов В. Война: Сводки с фронтов иудейской империи. — М.: Алгоритм, 2006). До речі, родич цього Жваніа недавно обіймав в Україні посаду міністра з надзвичайних ситуацій, а до цього був громадянином кількох (!) країн і нині є одним з членів «Нашої України». Можливо, саме в цьому полягають міцні зв'язки між Саакашвілі та Ющенко — лідерами «кольорових революцій», авторство яких недавно прилюдно визнав за США американський президент Дж.Буш. Додамо до цього, що офіційним утримувачем державних грузинських службовців — від президента до міліціанта — був відомий міжнародний аферист єврейського походження Джордж Сорос.

Тому говорити нині про справжність російсько-грузинського конфлікту навряд чи можна — можна лише говорити про вічні геополітичні ігри чужинських псевдоеліт. Зокрема і в Україні.

За інформ. повідомленням

ПАЛЕСТИНСЬКА ПРОБЛЕМА — БАЗОВЕ ПИТАННЯ ІСЛАМСЬКОГО МИРУ

З 14 до 16 квітня цього року в Тегерані відбується третя Міжнародна конференція щодо Єрусалима і підтримки прав палестинського народу. Для участі в ній запрошено парламентаріїв, офіційних осіб, наукових діячів, представників недержавних організацій, захисників прав людини, а також представників палестинських організацій і рухів. Метою заходу є вичення реальної ситуації, пошук шляхів виходу з неї, ухвалення необхідних рішень про підтримку Єрусалима і відновлення невід'ємних прав палестинського народу, особливо прав біженців на повернення на свої рідні землі та їхнє право на самовизначення.

На думку організаторів форуму, основна стратегія сionізму в усьому світі, враховуючи Близький Схід, і загарбницькі незаконні дії сionістського режиму на окупованих територіях загрожують найважливішому й найактуальнішому питанню ісламського миру, названого «палестинською проблемою».

Теракти сionістського режиму, що продовжуються в окупованій Палестині, зведення расистської роздільної стіни на Західному узбережжі, ізоляція Сектору Газу, зведення незаконних єврейських поселень, воєнна окупація палестинських міст і селищ, арешти безвинних людей — усе це свідчить

про неможливість компромісного рішення і не залишає нам надії на врегулювання проблеми за столом переговорів.

Юдеїзація Єрусалима через вигнання його корінних жителів, інтенсивну забудову єврейськими поселеннями святих місць, зміну географічного і демографічного статусу цього святого міста (разом з незаконними розкопками у Святій Мечеті) — всі ці факти свідчать про зневажливе ставлення сionістського режиму до міжнародних домовленостей і рішень ООН. Таким чином здійснюється блюзнірська наруга над ісламськими і християнськими святинами.

Якщо ісламський і арабський світи не застосують ефективних заходів і міжнародні організації не зупинять ці протизаконні дії, то, цілком можливо, в майбутньому сionістський режим нав'яже людям свої неправові й антигуманні принципи, які вже неможливо буде змінити і скоригувати.

Ісламська Дорадча Асамблея, враховуючи всю напруженість і делікатність проблеми, вважає, що на цей час необхідне об'єднання зусиль прогресивної громадськості ісламського і релігійного світу задля реалізації механізму виходу з цього жахливого становища.

✓ Відкриття

ОСВІТУ — НАРОДОВІ!

Український Народний університет проводить просвітницьку діяльність

25 листопада відбулося відкриття Українського Народного університету. У закладі, створеному за ініціативи Міжрегіональної Академії управління персоналом, слухачі матимуть можливість підвищити свою професійну кваліфікацію, рівень політичної та правової культури, а також загальну культурно-освітній рівень. Урочисто відкрили заклад та привітали студентів університету віцепрезидент МАУП з науково-дослідної роботи Віталій Гайченко, директор центру риторики «Златоуст», доктор педагогічних наук Галина Сага, виконавчий директор Українського Народного університету Олена Макеєва. «В умовах нових соціальних-економічних реалій, що пов'язані з переходом до ринкових відносин, зазначив, зокрема, Віталій Гайченко, в державі виникає нагальна потреба у спеціалістах, які мали б всебічну підготовку. Створюючи Український Народний університет, ми керуємося принципом необхідності універсаль-

ження України та зміцнення моральності в суспільстві, діючи на засадах гуманізації та демократизації вітчизняної системи вищої освіти, Український Народний університет забезпечуватиме наповнен-

ня всіх ланок освітнього процесу змістом, який би допоміг сформувати в Україні справді громадянське суспільство та правову державу.

Відповідно до програми навчання, слухачі Українського Народного університету опануватимуть основи економіки та підприємництва, основи правових знань, основи психології, вивчатимуть різні аспекти світової та вітчизняної політики. Вивчатимуть також дисципліни «Українознавство» та «Основи християнської віри».

На вчальний процес здійснюватиметься у формі вечірнього навчання. Ця форма — найгнучкіша і найдоступніша, вона здатна реагувати на зміни в суспільному житті і дає змогу в порівняно короткий термін опанувати матеріал. Задля ефективного засвоєння матеріалу з урахуванням індивідуальних можливостей слухача та на базі його попередньої підготовки навчальний процес буде організовано і на основі

традиційних лекцій і семінарських занять, і у формі бесід, загальних дискусій, круглих столів, консультацій та ін.

Український Народний університет відкрито при кожному регіональному підрозділі Академії, а це 60 філій, інститутів, відділень. Близько 50 слухачів Українського Народного університету по всій Україні отримали цього дня новенькі посвідчення. Також їм вручено «Кобзарі» Тараса Шевченка, що побачили світ у видавництвах МАУП.

За словами виконавчого директора Українського Народного університету Олени Макеєвої, нині виявляється неабиякий інтерес до закладу та його навчальних програм. У зв'язку з чим набір слухачів до університету продовжено. Для бажаючих отримати освіту в Українському Народному університеті надаємо:

Для вступу необхідно подати: 1. Заяву на ім'я ректора Академії. 2. Оригінал (копію) документа про освіту. 3. 4 фотокартки розміром 3x4 см. 4. Паспорт. 5. Довідку з місця роботи (для тих, хто працює). 6. Копію платіжного документа.

За довідками звертатися: 03039, Київ, вул. Фрометівська, 2, МАУП. Т.: (044) 490-95-05, 494-47-47. Факс (044) 524-95-11. E-mail: iapm@iapm.edu.ua www.iapm.edu.ua ЗКПО 00127522, р.ах. №26004300289901 АКБ «ТАС-Комерцбанк» МФО 300164

✓ З Новим роком!

СВЯТО НОУРУЗ В МАУП

Норуз — найважливіше свято багатомільйонного іранського світу, яке відзначають у день весняного сонцестояння. У перекладі «норуз» — «новий день». Для іранського народу він означає те саме, що й Новий рік для західних країн.

Норуз окреслює контури «іранської цивілізації» з центром в Ірані. Етногеографія цього регіону включає всі держави іранських народів (Афганістан, Іран, Таджикистан, Азербайджан), бездержавні народи (курди, белуджі) та деякі сучасні тюркські держави, на території яких досі розповсюджені фарси та іранська культура.

Студенти Міжнародного підготовчого інституту

імені Манаса також відзначили це свято, запровадивши й українських гостей, і студентів інших держав, які навчаються в МАУП: Палестину, Лівію, Китаю, В'єтнаму, Азербайджану, а також студентів Київського національного університету ім. Т.Шевченка. Серед почесних гостей свята — директор Міжнародного під-

готовчого інституту при МАУП Єльдар Юсифогли Махмудов.

На початку концерту студенти з Ірану всі разом співали гімн своєї держави. Грою на національних музичних інструментах іранські студенти створили атмосферу своєї Батьківщини: на народному інструменті дав граля студентка МПІ Ядегарі Мандан, своєрідні барабани змусив співати Раджа Мілад, а соло на гітарі виконав Абді Мохамед Амін. Публіка і гості були у захваті від національного колориту і творчих фантазій студентів. Святково дійство з піснями, танцями та веселими жартами нікого не залишило байдужим. **Вл. інф.**

✓ Подвійні стандарти

ЄВРЕЙСЬКІ ЯРЛИКИ

«ТЕРОРИЗМ» і «терорист» віднедавна стали найуживанішими словами на телебаченні та в інших контрольованих євреями американських засобах масової інформації. Ми знову чуємо про Аль-Каїду, про іракський та палестинський тероризм, про те, як уряд Буша вимагає арешту будь-якого палестинця, названого в Ізраїлі «терористом»... Однак ми ніколи не чули про тероризм самого Ізраїлю або Сполучених Штатів. І справа тут не в діях тієї чи іншої сторони. Головне — як охарактеризувати ці дії.

Колі палестинці використовують проти ізраїльтян бомбу-машину або бомбу-людину, то це тероризм. А коли ізраїльтяни підступно вбивають з гелікоптерів палестинських лідерів, то це — вже чомусь не тероризм. Повітряна атака Осамі бен Ладена на Всесвітній торговельний центр у Нью-Йорку та Пентагон — це терористичний акт, а скидання американських авіабомб на Кабул чи Кандагар — це вже щось зовсім інше...

Міркуючи над цими подвійними стандартами, мимовільно згадуєш, як 1967 року ізраїльтяни спробували потопити американський військовий корабель «Свобода». Після цієї акції планували звинуватити в усьому єгиптян і в такий спосіб нацькувати США на Єгипет. Спроба провалилася, хоча при цьому й загинули 35 моряків «Свободи». Однак контрольовані ЗМІ не тільки не назвали

це тероризмом, а й зробили усе, аби замовчати справу. Отже, усе дуже просто: тероризм — це коли хтось нападає на євреїв, а коли самі євреї нападають на когось (навіть на свого наймогутнішого заступника — США) — це вже ніякий не тероризм.

У цьому сенсі нічиє становище уряду США — не що інше, як 30 років тому під час війни у В'єтнамі. Тоді, звісно, боси мас-медіа не вважали В'єтконг чи Північний В'єтнам ворогами Ізраїлю. Отож контрольовані євреями ЗМІ повсякчас таврували американських політиків та військовиків як «убивць дітей» та «палів війни» (це, до речі, було однією з причин того, що США боролися проти в'єтнамських комуністів не надто енергійно і зрештою програли війну). А зараз американські політики навіть помислили не можуть про те, щоб стримувати реакцію силових установ США на дії близькосхідних ворогів Ізраїлю. Бо будь-яке «стримування» негайно потягне за собою ярлик «ліберально-го ставлення до тероризму»...

З усього сказаного зрозуміло, що наліплювані мас-медіа ярлики «тероризм» і «терорист» не мають нічого спільного з об'єктивним висвітленням геополітичних процесів і є

Чим обертається для простих людей США підтримка їхнім урядом єврейського тероризму

лише знаряддям пропаганди в інтересах євреїв. Услідження американських політиків перед контрольованими мас-медіа дають змогу єврейським громадам США висувати зі свого середовища «урядових експертів» мало не з усіх питань життя. Тепер ось з'явилися й «експерти з тероризму»... Чимало їх отримали від ЗМІ та уряду квазі-офіційний статус, і саме вони вказують владі, кого треба вважати «терористом»... Тим часом ви ніколи не натрапите в мас-медіа на критичну думку щодо криміналізованих єврейських організацій. Якщо вони і задувають, то їх ніколи не називають «небезпечними», «злочинними» або «терористичними». Це стосується, приміром, «Єврейської ліги захисту». Навіть з такою поганю репутацією їй вдається відкаркатися від усіх висунутих проти неї звинувачень. Цьому сприяють потужна підтримка мас-медіа і мльві ді влади. 1985 року «Ліга» вчинила 37 терористичних актів і була визначена ФБР як «друга найактивніша терористична група у Сполучених Штатах», що «побила рекорди мафії». Та, як неважко здогадатися, інформація про звіт ФБР з цього питання у газетках не з'явилася...

ФБР зацікавилася «Лігою» через здійснені нею 1985 року теракти проти каліфорнійських офісів «Американсько-Арабського антидискримінаційного комітету» (тоді загинув регіональний директор комітету А.Одер). Рятуючись від переслідування, члени «Ліги» втекли до Ізраїлю, а сама «Ліга» діяла й надалі, і ЗМІ не чіпляли на неї ярлики. Аж ось напередодні Нового 2002 року ФБР заарештувало в Лос-Анджелесі голову цієї групи Ірва Рубіна та її «єврея № 2» Ерла Кругеля. Вони готували бомби для тамтешньої мечеті та Південно-каліфорнійського офісу конгресмена США Даррела Іосси. Звичайно, єврейські громади добре розуміються з конгресменами, але для Д.Іосси, ліванця за походженням, «Ліга» зробила виняток. Головна його «првина» полягала у відсутності ентузіазму в підтримці терористичних дій Ізраїлю...

Якби, приміром, мене схопили під час підготовки до висадження в повітря синагоги або офісу єврейського конгресмена, то весь світ слухав би про це просягом кількох тижнів. Однак ви марно чекатимете такої гласності навколо діяльності «Єврейської ліги захисту» та арешту її керівників. Доки американські засоби масової інформації контролюватимуться євреями, доти ви не почуете від них жодного обвинувачення у

тероризмі на адресу не тільки злочинних єврейських груп США, а й держави Ізраїль (яка, до речі, здійснює терористичних актів більше, ніж усі інші разом узяті країни Близького Сходу).

Ми маємо справу з вельми небезпечним феноменом. Маленька за чисельністю єврейська громада Америки контролює засоби масової інформації і через них наліплює ярлики на будь-яку людину, організацію або цілий народ, які їй не подобаються, а величезна більшість американського народу сприймає цю інформацію без усякої критики й сумнівів. Виставляючи єврейські криміналізовані групи («Єврейську антинаклепницьку організацію», «Єврейську лігу захисту» та інші) як такі собі сумирні громадянські організації, мас-медіа маскують їхню справжню діяльність і тиснуть на правоохоронні установи, змушуючи їх відмовлятися від енергійного переслідування злочинців.

Ярлик «терорист» стосовно близькосхідних арабів мас прямий стосунок до підтримки Сполученими Штатами ізраїльського тероризму (справжнього, а не віртуального), до спричинення цієї підтримкою повітряної атаки на Нью-Йорк і Пентагон у вересні 2001 року і війни США проти Афгані-

стану... Використання ж єврейськими мас-медіа ярликів «расист», «неонацист», «фанатик» значною мірою зумовлює катастрофічну расову політику американського уряду, яка протягом останніх сорока років руйнує наше суспільство. Застосовуючи ці ярлики в новинах, розважальних програмах та ін., мас-медіа магнати вживили їх у наше суспільство, як у дослідів Павлова з собаками, на рівні набутого рефлексу. Коли з телекрана на якогось політика нависає ярлик «расиста», пересічний американський глядач подивиться на цього невдачу з жахом та огидою, не замислюючись над тим, чи відповідає ця інформація дійсності. Він не поміркує навіть над елементарними запитами: «А що, власне, вчинила ця людина, яку затарували як «расиста»? Чому телевізійники хочуть, щоб я її ненавидів? А що таке, власне, расизм? Чи й справді це така вже й погана і недолуга річ?» Пересічний глядач не перейматиметься усіма цими запитами, бо знає, що, коли він скаже щось не дуже толерантне про «расові відмінності» або про неконтрольовану імміграцію, на нього самого одразу ж нависає ярлик «расиста» з усіма відповідними наслідками. Словом, він не скаже нічого про руйнівну політику уряду США. І руйнування безперешкодно триватиме...

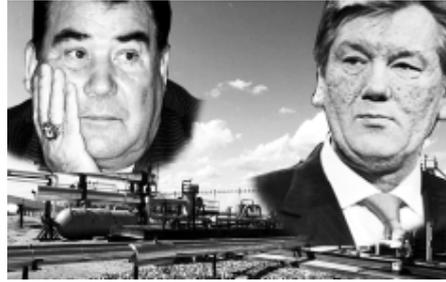
За матеріалами газети «За вільну Україну»

МИСТЕЦТВО «ГРАТИ НА ГАЗОВІЙ ТРУБІ»

Серед «успіхів» українських учасників «газових переговорів» з Ашгабадом щодо заборгованостей за поставлений газ — не тільки відсутнє роздратування Туркменбаши, а й, схоже, недалека перспектива неможливості бартерних розрахунків. Мабуть, туркмени так ніколи і не забудуть поставлені ще Ігорем Бакаєм у рахунок оплати їхнього газу калози (напевно, дуже потрібна в пустелі річ). Вразили їх і старі підфарбовані БТР за ціною «Стелсів», якими, як недавно повідомляли українські ЗМІ, у 2003—2004 роках «Нафтогаз» розплачувався з Туркменістаном через одіозних посередників. Не даремно ж перші розмови про значне підвищення ціни туркмени почали в перших числах грудня 2004-го (уже під час революції), але ще за Януковича). І саме через завищення українською стороною ціни на товари, що поставляються в рахунок оп-

лати за газ (злі язики тоді натякали про якісь перехранування «накручених» коштів до якогось передвиборного фонду). Хоча і нинішній владі перепало від Туркменбаши за оплату товарами. У зв'язку з цим після розширеного засідання Кабміну (22 лютого) Юрій Єхануров пояснивав українські газові борги перед Туркменістаном так: по-перше, є невелика сума, на яку повинні поставитися товари, виробництво яких завершиться в березні; по-друге, туркменська сторона не дала переліку товарів, які вона хотіла б мати, майже на 80 млн дол. (мовляв, туркмени самі не знають, чого хочуть). А тепер, як бачимо, туркменські партнери хочуть: по-перше, побільше грошей (і швидше), по-друге, труби діаметром 1020 мм і чогось ще на 20 млн дол. А також вони хочуть, щоб Україна, нарешті домовившись з Росією, внесла ясність у питання транзиту туркменського

Схоже, Україна втрачає цю здатність

газу через територію цієї країни. І не висувала б більше на адресу Туркменістану обвинувачень у невиконанні газових угод, як це зробила недавно вустами Івана Плячкова. Керівництво українського ПЕК поки що не відреагувало на офіційну пропозицію Туркменістану забезпечити присутність представника ук-

раїнської сторони у пункті постачання туркменського природного газу на кордоні Туркменістану з Узбекистаном (для оформлення разом з туркменською стороною щоденних актів прийому-передачі газу, як це роблять представники «Газпрому»). Утім, після січневого «нічного пильвання» у Москві це не так і обов'язково, ос-

скільки російська сторона вже повідомила туркменську про те, що вона здійснює продаж газу Україні через компанію «РосУкрЕнерго» (близько 40 млрд кубометрів на рік). Однак, зважаючи на все, туркменський газ в Україні такий не потрапляє, а йде на забезпечення низки російських регіонів, куди його доставляти дешевше, ніж російський. Замість туркменського «РосУкрЕнерго» жене нам той самий російський. Українській енергетиці, судячи зі слів її керівників, байдуже, який газ «РосУкрЕнерго» продає нам по 95 дол. за тисячу кубів: аби горів.

Небайдуже їй повинно бути інше: і Росія, і Туркменістан активно шукають нових ринків збуту свого газу, та ще й міркують, як туди його поставляти в обхід України.

Доки готувався останній візит, у Китаї встиг

побувати Володимир Путін, який уклав контракт на постачання в Північній Сибіру на 60—80 млрд кубометрів газу на рік зі Східного і Західного Сибіру (вочевидь, дуже не сподобалася Росії європейська реакція на «газову війну»). Той у туркменського газу в КНР з'явився конкурент.

Таким чином, перед Україною у повний зріст постала перспектива виступити не таким вже й потрібним партнером для Росії і Туркменістану, які почали вивчати можливі повороти своїх газопотоків у бік менш вибагливих, а головне — менш вимогливих до демократичних цінностей клієнтів.

Отож Україна може не забувати вивчатися менш здатною «грати на трубі» з Росією, і залишитись без рятівних дешевих туркменських кубометрів (50 дол. за 1 тис. куб. м у першому півріччі 2006-го, і по 60 доларів — у другому, але на туркменсько-узбецькому кордоні). Тим більше, що Туркменбаши вже заговорив про підвищення ціни на свій газ до «сотні баксів» за 1 тис. кубометрів.

Ольга ТИХА

Уся країна і значна частина світу знає, що Президент України був фактично не обраний народом, а призначений Верховним Судом. Теоретично нонсенс немає. Діючий президент США теж був призначений на перший термін Верховним Судом своєї країни. Різниця лише в тім, що Верховний Суд США мав право ухвалити таке рішення, а Верховний Суд України вийшов за межі своїх повноважень. Результат не забарився. Буш теж (як і Ющенко) проводить авантюру внутрішню і зовнішню політику, і рейтинг його також постійно падає.

Проте ніхто не має сумніву, що Буш доведе свій другий термін. Стосовно Ющенка такої впевненості немає навіть щодо першого терміну. Мину закладене саме ВСУ, коли він прийняв рішення про призначення «повторного» другого туру виборів, подарувавши Україні тим самим президента, чия обрання проводилося всупереч конституційним нормам, тобто нелегітимно.

Нелегітимність Ющенка справляє значний негативний вплив на внутрішньополітичну ситуацію. Вона провокується вже тим, що будь-яка спроба глави держави вивести зайву політичну активність і спробувати стати самостійним гравцем в окремих випадках призводить до шантажу імпліцитом, а в повсякденні — до неприхованого ігнорування президентської думки. До того ж це характерно і для послідовних політичних супротивників (КПУ та СДПУ(О)), і для вчорашніх друзів (БЮТ).

Узяти хоча б нинішню ситуацію. Офіційних результатів виборів ще немає, але партії-переможці попри заклики Ющенка чинили ведуть переговори про демократичну коаліцію, парламентську більшість і майбутній уряд. А прагматичні соціалісти уже виплюють формули, за якими здійснюватимуться поділ державних посад.

Увечері 28 березня стало відомо, що Олександр Мороз підписав Меморандум про створення коаліції демократичних сил у складі СПУ, «Нашої України» і Блоку Юлії Тимошенко. Мало що сумнівався, що соціалісти підтримають ідею «помаранчевої» коаліції, але та-

кої спритності від них не очікував ніхто: звичка Сан Саніча тягти волонки і лавірувати між політичними рифами до останнього моменту добре відома всім. З одного боку, можна говорити про те, що, допоки в штабі БЮТ на роздахах пили шампанське, а в штабі «Нашої України» з горя глушили горілк-

формування видаються, м'яко кажучи, далекими від реального стану речей.

Передусім це зобов'язання учасників коаліції погоджувати програми політичних партій і блоків з програмою діяльності Президента України. До виборів «НУ» вела мову про беззастрешню підтримку коаліцією прези-

намагаються збільшити власну питому вагу в парламенті, компенсувавши свій електоральний програв БЮТу.

Ну а родзинкою меморандуму стала, звичайно, запропонована формула розподілу «хлібних» місць. Виглядає вона так: кількість посад, які придляються тому чи іншому учасникові

таку. Тим більше, що в меморандумі, підтриманому СПУ і «НУ», чимало моментів, які не можуть не викликати роздратування в Юлії Володимирівни.

Передусім — відсутність у проєкті будь-яких згадувань про денонсацію газових угод між Україною і Росією. Далі — неможливість ветування ким-не-

бар'єр. Так, членів Віктора Партії регіонів Віктор Тихонов заявив, що «зараз не говорити про те, що коаліція в новому парламенті буде «помаранчевою». «Регіонали» з останніх сил сподіваються, що блоки Литвина та Вітренко виступити в парламентській потяг, що вже рушив, і тоді «конфігурація переговорів може різко змінитися», стверджує Тихонов. Схоже, ПР не бенкетить навіть те, що самі ці партії змирилися зі своєю поразкою, а як останній спосіб заявити про себе вимагають визнати вибори недійсними. Крім того, вони не роблять великого секрету зі своїх надій на те, що ні «НУ», ні СПУ не уйдуть до коаліції з БЮТ, оскільки нібито не хочуть бачити Тимошенко у прем'єрському кріслі. Тим часом у стані «біло-синім» інформацію про меморандум між «помаранчевими» і розподіл головних ролей у новому уряді охрестили «навмисним нагнітанням обстановки».

Зі свого боку ПР офіційно заявила, що Віктор Янукович не вестиме переговори про створення коаліції до закінчення підрахунку голосів виборців. Однак один зі спікерів «регіоналів» Ігор Шкіря в одному з інтерв'ю не заперечував, що представники різних політичних сил «у неформальній обстановці зустрічаються й обмінюються думками» на тему майбутньої парламентської коаліції. «Іноді такі зустрічі деяким чином змінюють світогляд», — повідав Шкіря. Що, правда, незрозуміло, чи вистачить таких змін для зняття з меморандуму пункту про заборону на сепаратні переговори з будь-якою політичною силою або блоком. Характерно, що з головних діючих осіб чин виборів ніхто навіть не згадує про комуністів. Схоже, вірні ленініці нікому, крім 900 тисяч своїх виборців, не потрібні. Адже навіть мобілізація Партією регіонів їх нечисленного депутатського загону не допоможе «біло-синім» доставити членськість своєї армії до 226 гагнетів.

Отож, великі політичні грища тривають.

Валерій ГРИНЧЕНКО

МЕМОРАНДУМ НА «ТВЕРЕЗУ ГОЛОВУ»

ку, тверезі на голову соціалісти вирішили захопити ініціативу. Утім, можна припустити, що в ході прихованих від широкої громадськості переговорів Мороз уторгував для себе щось, чого він хотів давно (адже Литвин — більше не перешкода). От він і покавлявся закрити досягнутий успіх на папері.

Хоч би як там було, часткове відновлення коаліції на кшталт «Майдан-2004» стає дедалі реальнішим. За попередніми підрахунками, альянс БЮТ, «НУ» і СПУ (якщо він, звичайно, відбудеться) отримає близько 250—255 депутатів-місць. Це дасть змогу «помаранчевим» порівняно безболісно сформувати парламентську більшість. Однак процес формування уряду обіцяє бути набагато важчим, оскільки відносини всередині коаліції і зараз далекі від ідеальних і нагадують метушню павуків у банці. Проте страх перед можливим розпуском парламенту змушує їх йти на компроміси.

Проект Меморандуму про коаліцію демократичних сил, запропонований СПУ, являє собою результат таких спроб. Основні принципи створення і діяльності коаліції обговорювалися ще задовго до виборів і практично не змінилися: Прем'єра пропонує та сила, яка отримала найбільшу кількість голосів серед учасників альянсу; квопний принцип розподілу посад; учасники продовжують роботу над поглибленням і вдосконаленням політформи; боротьба за скасування прокурорського загальноного нагляду та ін.

Однак деякі пункти і

дентської програми. «Погоджувати» і «підтримувати» — далеко не одне й те саме. Простежується очевидний компроміс, на який змушена була піти «НУ» з огляду на свої порівняно низькі відсотки (менше 15%).

По-друге, не менш чітко окреслено зазіхання на конституційне право Президента одноосібно призначати силовиків. Меморандумом передбачається, що кандидатури міністра МВС, глави СБУ і Генпрокурора Президент погоджуватиме з учасниками коаліції. «Дозвол» Президентів цієї верховною командувачу одноосібно призначати міністра оборони до непристойності схоже на дрібну подачку.

І по-третє, створення так званої Робочої групи у складі трьох представників від кожного учасника коаліції. Саме ця структура має формувати поіменний склад парламентської більшість, створювати коаліційний уряд і розробляти програму його діяльності. Так, наче у кривою м'язі, виглядає майбутня реальна влада! Це дивить осіб, від яких залезатиме формування Кабміну — відтепер найвищого органу державної влади. Не треба ворожити, хто міг би вийти в групу від кожної з партій, треба визнати, що варіантів не так уже й багато. Цікаво, що цей пункт вступає в очевидну суперечність з духом усього меморандуму: скрізь, де тільки можна, йдеться про квопний принцип розподілу посад, а в цьому разі передбачається загальна «зрівнялівка». Очевидно, в такій сіспі СПУ і, можливо, «НУ»,

коаліції, дорівнює відношенню загального числа посад до загального числа депутатських мандатів парламентської більшості, помноженому на загальне число депутатських мандатів конкретного учасника коаліції. Тобто якщо, приміром, БЮТ отримає у підсумку виборів 125 мандатів, а коаліція всього нараховуватиме 255 депутатів і при цьому на торг буде виставлено 50 посад, то Тимошенко з однодумцями отримає 24,5 посади, а «НУ» — з розрахунку наявності 75 депутатів — доведеться задовольнитися 14 посадами. Ось так виводиться формула депутатського щастя...

Однак не все ще зрозуміло з парламентською коаліцією. БЮТ, яка з перших годин після виборів за правом лідера «помаранчевих» погуп'яно закликала об'єднуватися, нині грає в мовчанку. Вочевидь, Тимошенко та її оточення не очікували, що після пам'ятної заяви Романа Безсмертного про те, що саме БЮТ має взяти на себе ініціативу консолідації, хтось посміє заперечити їхню роль збирача «помаранчевих» сил. Доки БЮТівці почивали на лаврах, а Єхануров (його Ющенко миттєво признає весті переговорів замість Безсмертного, який здався) спішно розбирався в нюансах переговорного процесу, немов джін з пляшки з'явився Мороз зі своїм меморандумом. Швидкість і політичну безпартійність Сан Саніча, а також готовність «НУ» грати за запропонованими соціалістами правилами в БЮТ, мабуть, сприяли як зазіхання на свої позиції, і тепер там готують контра-

будь з учасників коаліції запропонованих іншими кандидатами, звідки, зокрема, випливає, що з такими фігурами, як Семенко і Луценко, Тимошенко змушена буде миритися. Не додає настрою й зобов'язання членів коаліції працювати над розвитком прав і можливостей місцевого самоврядування, а також складна система стримування і противаг. Відповідно до цієї системи перші заступники керівників (міністрів, глав комітетів та інших органів) не можуть належати до тієї ж політичної сили, що і їхні начальники. Не можуть бути «однопартійцями» й міністри та керівники відповідних профільних комітетів Верховної Ради. Тож номінальні союзники БЮТ отримають більш ніж достатньо важелів коригувати, саботувати або навіть блокувати практично будь-яку ініціативу Юлії Тимошенко та її команди. Перша ластівка вже «прилетіла»: СПУ і «НУ» пропонують, щоб посади заступника голови ВР і перших заступників керівників комітетів Ради було закріплено за опозиційними фракціями. Загалом імовірність того, що коаліційний віз, запряжений Тимошенко, Морозом і Єхануровим, зрушиться з місця буде неймовірно важко, зберігається.

Тим часом переможець виборів — Партія регіонів — посилено створює шумове тло. Лідери партії попри активні переговори БЮТ, «НУ» і СПУ практично в кожній своїй заяві продовжують як закликання повторювати, що вони готові до створення коаліції з усіма силами, які подолали тривідсотковий

У житті трапляється безліч ситуацій, коли нечесливо знухаються над Правдою, отже — і над людьми, які з тих чи інших причин не мають можливості довести свою правоту, а суспільство не може побачити справжнього лиця кривдників, наклепників, зловмисників. Діапазон злочинів, з якими працюють правоохоронці, маючи справу з прослуховуванням, тобто зі звуковою фіксацією подій, — великий. В останні роки це і відомі в усьому світі записи майора Мельниченка, і нині пригальмований розгляд аудіозаписів розмов фігурантів процесу 2004 року (замовчуйте їх, мабуть, тому, щоб сміливішими були фальсифікатори наступних виборів), і крикливе березневе (2006 року) оприлюднення фактів прослуховування державних діячів (можливо, й іноземних послів) протягом останнього року, і численні (але такі, що вважаються малозначущими) дотичні до криміналу побутові аудіозаписи розмов між пересічними громадянами та організаціїми.

Правда в кожному з цих випадків краще потрібна, бо в кожному з них — інтереси громадян, а то й людські долі, однак вона не лежить на поверхні, а добувається зазвичай у боротьбі із сумнівами. І якщо навіть встановлюють гамбурзький рахунок (як це робили борці з розважального бізнесу, щорічно збираючись у Гамбурзі, щоб за зачиненими дверима і затуленими вікнами визначити справжнє співвідношення їхніх сил і спритності в справжній, а не цирковій боротьбі), то його незрівнянно утаємничують. А прослуховування — один із способів оприлюднення гамбурзького рахунку, тобто метод зняття таємниці з тієї чи іншої справи.

Далі подано розповідь про справу, в якій виникла необхідність оприлюднити гамбурзький рахунок задля правди і засвідченого спротиву, влаштований (вважаю, свідомо), аби ця справа не стала прикладом для інших, набагато серйозніших кримінальних справ.

У справі фігурують до сих пор відомі особи (наприклад, естрадна поп-зірка з її «Бригадою») і київські агенції (наприклад, Агенція нерухомості «Благовест» та рекламно-музична агенція «Нова»). Щоб досягти оприлюднення зловмисницьких дій, застосовувалися аудіозаписи. Тому виникає необхідність дещо сказати і про голос людини, і про правові основи аудіозапису.

Голос людини неповторний, це її ідентифікаційно-інформаційна характеристика — така ж, як відбитки пальців, райдужна оболонка ока. Маючи голосові характеристики людини і навіть не дуже якісні аудіозаписи розмов, правоохоронці можуть з високою достовірністю (особливо за допомогою спеціальної апаратури) ідентифікувати особу (незалежно від того, чи визнає вона своїми записи (з розмов) та встановити зміст розмов, які вона вела.

Звісно, законом встановлено конкретні умови та процесуальні вимоги до аудіозапису; найважливіші з них стосуються заборони прослуховування розмов суб'єктів без дозволу суду, а також конкретні вимоги (та дозволи) до того, хто підслухо-

ваборони пов'язані і з часом їхньої появи (адже техніка прослуховування весь час удосконалюється), і з логікою самих заборон. По-перше, якщо аудіозапис є не менш інформативним доказом, ніж відбитки пальців (а вони використовуються криміналістами незалежно від того, де, коли, в якій ситуації їх залишили), то нелогічно з іншими вимогами підходити до використання аудіозапису; важливим є факт існування аудіозапису, зміст і його інформативна (як і у відбитка) якість. Це велими важлива умова, бо навіть у такій резонансній справі, як записи Мельниченка, в численні ЗМІ публікувалися (і в деяких, мабуть, не безкорисно) крикливі вимоги не до змісту аудіозаписів або їхньої якості, а до умов їхньої появи; а відомо ж, що автор інформації має право не розголошувати джерел її появи (!) По-друге, забороняється прослуховування (і запис) чужих

дельної ще й у тому (крім ілюстрації користі аудіозаписів), що випадки шахрайства у відносинах між орендарем і орендодавцем не поодинокі, їх треба знати і з ними треба вміти боротися.

Що ж до суті справи, тобто до того, як мене, пенсіонера, обкурили дівчата з «Нової» — «Благовеста», то вона така. Як нині мені бачиться ця справа, у мене, відверто кажучи, не було шансів на успішний спротив проти виторженого обману зі зловживанням мою довірою Рекламної агенції «Нова» — директриси Б. та Агенції нерухомості «Благовест» — експерт С. і брокер О.

Мою пильність, коли я здавав РА «Нова» в оренду новозбудовану квартиру-мансарду, приспав той факт, що засновниками агенції, крім Б., була відомо співачка І.Білик та її керівник-продюсер Ю.Нікітін — тобто люди відомі, і, як я вважав, порядні, з

датки за схемою «єдиного податку», і договір буде підписано наприкінці березня (а була тоді середина лютого 2002 року), коли мені видадуть свідоцтво на право власності на цю новозбудовану мансарду квартиру. Це влаштувало орендарів, бо вони збиралися переїхати до нас (і переїхали) до 1 квітня.

Для обох сторін — орендаря й орендодавця було вигідно, щоб було вичленено задаток за оренду: директриси Б. хотіла бути вприватно, що я не здам в оренду свою квартиру іншому претенденту, а мені були потрібні гроші, щоб розрахуватися за будівництво цієї мансарди.

Директриса Б. призначила зустріч для передачі задатку в своєму «старому» офісі на вул. Інститутській, 13. Я з донькою прийшов туди 26 лютого 2002 року. До нас приїхали експерт С. та брокер О. з Агенції «Благовест», а також

слівно, з подробицями пишу про деталі цієї махінації, яку влаштували ці дівчата, задля науки іншим, щоб в аналогічній ситуації не опинився ще хтось. А тепер про основний шахрайський момент цієї махінації, про який попросила директриса Б. з дівчатими.

Вона повідомила, що послуги дівчат з «Благовеста» за їхню згоду та згодою «Нової» оцінено в півмісячну суму орендної плати за нашу мансарду, тому вони просять, щоб цю півмісячну суму оплати було відображено в тимчасовому договорі, інакше, мовляв, бухгалтерські видатки «Нової» не зійдуться з такими ж прибутками «Благовеста». Ось уже цього разу ми (моя донька і я) запротестували. (Треба сказати, що зустріч наша супроводжувалася дружнім частвуванням, де був якийсь дивний, приємний на смак чай, від якого ставало легко і безтурботно.) Нас багатослівно

запитавши експерта С. з «Благовеста» (вона предствилася як юридично уповноважена від цієї агенції) чи правильно ми діємо. Вона запевнила мене, що все нормально, і заходилася внаслідок заповняти бланки договору оренди, забачливо прихопила нею.

Підтверджуючи підписання мною «тимчасового» договору, значну ще одну важливу обставину (якої нині теж чомусь не пам'ятають дівчата та Жора, дружно запевняючи у своїх письмових зізнаннях слідчих, що не було цієї обставини): директриси Б. при всіх вручила нам з донькою пачку доларів США як задаток, а експерт С. внаслідок написала розписку на ці кошти, яку я теж підписав. Ця розписка нині в мене (як вона до мене потрапила — це додаткова оповідка); нею, як і іншими документами та аудіозаписами засвідчується брехня чотирьох дівчат та Жори (яку вони

НАШОРОШЕНІ ВУХА,

або Прослуховування як засіб оприлюднення гамбурзького рахунку...

розмов, тобто розмов двох чи більше співрозмовників (або навіть однієї людини, якщо вона розмовляє сама з собою), але нема заборони на запис власної розмови з будьким, наприклад власної телефонної чи іншої розмови (запис якої ведеється, щоб не забути її змісту чи через недостатню якість телефонного зв'язку). Доречно відомити, що телефонні або інші розмови президентів (чи інших державних діячів) записуються в обов'язковому порядку без згоди співрозмовників. По-третє, відповідно до Закону (стаття 306 ЦК України «Право на таємницю кореспонденції») «Порушення таємниці кореспонденції може бути дозволено судом... якщо іншим способом одержати інформацію неможливо».

Ситуація зі справою, про яку йдеться далі, аналогічна з «касетним скандалом» — у тій його частині, де в обох з них аудіозаписи були пред'явлені як факт, без попереднього судового дозволу на їхнє проведення. Тому, мабуть, і доля справи «Нова» — «Благовест» схожа з долею справи М.Мельниченка щодо часу: вона «маринується» вже три роки, але без об'єктивної згадки про аудіозаписи (мабуть, щоб уникнути небажаних паралелей).

Отже, розглядаючи згадану вище справу агенції «Нова» та «Благовест» як приклад моделі, здатної спрацювати (завдяки аудіозаписам) на допомогу іншим людям у відстоюванні власної честі, гідності, ділової репутації та матеріальних інтересів, спираємося щодо аудіозаписів (як доказів) на визначену тут законом основу. А справа «Нова» — «Благовест» у своїй кримінальній суті належить до поширених побутових колізій — зловмисники-шахраї обдурюють громадян, переважно пенсіонерів, які здають своє житло в оренду. Отже, значимість цієї справи як мо-

гарними артистичними навичками.

На мене, як орендодавця, вплинуло не артистизм Білик та Нікітіна (яких я, власне, не бачив), а згадка про них директриси Б. як про «зірок України» (я не був шанувальником співу Білик і, якщо відверто, то лише чув, що існує десь така «зірка»). На жаль, «зірковості» представлених мені агенцією «Благовест» кандидатів в орендарі (поряд з широкою в ЗМІ рекламою «Благовеста» як солідної фірми, яка працює «чесно» і гарантує захист інтересів орендодавців) вплинули на мене так, що я і моя сім'я вирішили, ніби нам дуже сильно поталанило. Я повністю і беззастережно проинявся довірою до наших орендарів і виконував усі забаганки директриси Б. Наприклад, на її вимогу в усіх помешканнях квартири площею близько 140 кв. м ми зрвали добре приклеєний новий ковровілі.

У процесі домовленостей з директрисою Б. вирішили, що договір оренди буде укладено на ім'я моєї доньки, яка мала дозвіл (як фізична особа — підприємець) платити по-

заступник директриси Б. з РА «Нова» на ім'я Жора (так він запропонував себе вкваліти).

Перед тим, як вручити нам з донькою обумовлений задаток (це була значна сума в доларах США, що дорівнювала місячній ціні оренди нашої квартири), директриси Б. звернулася з проханням (головним чином — до мене з донькою, бо, як стало зрозуміло пізніше, інші учасники зустрічі про зміст прохання знали) — у зв'язку з неможливістю укладення договору оренди (бо в мене ще не було свідоцтва власності на нашу мансарду) і проханням дівчат з «Благовеста» розрахуватися за їхні послуги (за те, що вони знайшли помешкання для «Нової»), погодитися на підписання тепер, 26.02.02, «тимчасового» договору оренди, який згодом, коли мені видадуть приватизаційне свідоцтво на мансарду, буде замінено справжнім.

Згоду на підписання такого «тимчасового» договору оренди я дав, оскільки не бачив якийсь крамоль в цьому (і її справді ще не було). Так багато-

вмовляли погодитися на підпис. Звучали різні аргументи від «Нової» і «Благовеста»:

— це тимчасовий договір, який через місяць викинуть на смітник і замінять новим, юридично чинним;

— тимчасового договору не визнають, бо його укладено не на основі свідоцтва про власність;

— ми ж не схожі на людей, здатних на обман;

— яка вам, орендодавця, зрештою, різниця, що буде в договорі: адже дівчата, які підписали договір оренди, буде платити «єдиний податок», незалежно від суми оренди;

— дівчата з «Благовеста» так старанно працювали, щоб знайти хорошого орендаря, а ви не хочете їм посприяти...

Мабуть, цей останній «аргумент», а також ще найостанніший «аргумент» директриси Б. («ви що, не вірите мені, сврейці! Адже мого сврейського чесного слова коштів багато дорожче від цих папірців!») яось дивно подіяли на мене (вспуереч протестам моєї доньки і я погодився підписати «тимчасовий» договір,

написали в міліції) про обставини підписання 26.02.02 «тимчасового» договору оренди мансарди директрисами РА «Нова». Та продовжу про шахрайство.

Після того, як наприкінці березня 2002 року мені видали приватизаційне свідоцтво на право власності на мансарду, а РА «Нова» перебазувалася з вул. Інститутської в нашу квартиру, я запитав у директриси Б., коли вкладатимемо справжній договір оренди. Вона артистично ошелешила мене: «Який договір?! Договір оренди ми уклали з вами 26 лютого 2002 року!»

Я був настільки приголомшений, що навіть не знайшов достойної відповіді на це несподівану для мене підлість.

Ось так, порушивши взаємні домовленості та власні заповнення — під чесне сврейське слово, — що РА «Нова» належно оплатуватимемо оренду нашої квартири і для цього буде укладено юридично чинний договір оренди, керівники агенції відмовилися навіть обговорювати можливість такого договору, нахабно заявляючи, що «тимчасовий» договір, складений працівниками «Благовеста», якраз і є справжнім договором оренди.

Отже, нова квартира (площею близько 140 кв.м, в самому центрі Києва) було віддано в оренду за півціни.

Понад те, керівники РА «Нова» почали звинувачувати мене — мовляв, я безпідставно вимагаю укладення договору оренди з вдвічі більшою ціною. Тобто мене звинувачували в очорненні РА «Нова» (а отже, й Агенції «Благовест»). І навіть обцяли подати на мене в суд за посягання на їхню чесну, незаплатану репутацію!

Щодо ж до зв'язку з тим, що керівники РА «Нова» спіралася на «тимчасовий» договір підписаний мною, а не мою донькою (яка мала можливість платити податки за «єдиною схемою»), то директриси Б. вираховувала з «орендної півціни» ще й 20% податку. Так мене (і мою сім'ю) обкурили «милі дівчата»!..

Звісно, я не збирався миритися з такою ситуацією й одразу заявив «добрим орендарям», що вони негайно забиралися з нашої квартири. Однак у «тимчасовому» договорі працівниця «Благовеста» експерт С. передбачило записала пункт про відшкодування орендодавцем — у разі дострокового припинення дії договору — збитків РА «Нова». І на вимогу звільнити мансарду я отримав від директриси Б. письмовий перелік (завісний печаткою) не менше 20 тисяч доларів з приміткою: «заплатиш — виїдемо».

Ці примітки вимагачів та погрози (від ревізії проектних робіт мансарди до відвертих погроз розправи) змусили мене передумати негайно діяти через суд, щоб виселити нахажників (як кажуть — собі дорожче), тим більше, що «дорогі орендарі» самі усно й письмово радили мені звернутися до суду, супроводжуючи свої поради запевненнями, що суд «у їхніх руках».

Щоб зробити вигляд, що я змирився з ганебною ситуацією, в яку потрапив завдяки «милим дівчатам» та власній довірливості, я розпочав переговори про необхідність заміни практично фіктивного договору оренди від 26.02.02 на юридично чинний договір. Директриса Б. теж відчувала, що договір від 26.02.02 — не надійний документ, тому погодилася розпочати обговорення «нового» договору; однак у кожному новому догворі новим варіанті вона залишала ціну оренди на попередньому об'ємному рівні, а це, звісно, не влаштувало мене. Ми обмінювалися трьома варіантами тексту договору і мені вистачило часу, щоб зробити аудіозаписи розмов (а вони були відвертими) з усіма фігурантами обговорюваної злочинної обуродки (навіть було перевірено намічений мреюкано бо на півках відображено і одкровення директриси Б. про те, як вона обманувала податківців, орендуючи попереднє приміщення на вул. Інститутській, 13, і її одверті намагання примусити й мене укласти договір так, щоб вона платила податок до бюджету вдвічі менший від належного).

Зрозуміло, записувати свої розмови з співрозмовником негарно. Однак з овками жити — по-воєнному жити. Гадаю, я діяв відповідно до ситуації, в яку мене поставили зловмисники (іншого способу довести правду в мене не було). До того ж я записував свої розмови, а не підслуховував чужі, і це законом не заборонено.

Я був певен, що з аудіозаписами розмов майже з усіма фігурантами справи примушу орендарів визнати непередбачені збитки й компенсувати мені збитки. Я не приховував, що зробив аудіозаписи розмов. Контактувати з директрисами РА «Нова» більше не збирався — переговори з ними мали вести адвокати.

Однак дивна річ: кілька адвокатів, які спочатку впевнено бралися за цю справу, через деякий час відмовилися допомагати мені, посилаючись на те, що серед персоналу РА «Нова» вони впізнали знайомих, тож їм незручно виступати проти них. Таких випадків з адвокатами було три. Виявилось, що у всіх трьох випадках я звертався або до адвокатів

єврейської національності, або до тих, у кого в адвокатському бюро колеги були євреями. У цьому нема нічого дивного і незрозумілого. Адже згідно з правилами єврейського співжиття, юрист-єврей не має права виступати проти своїх співплемінників...

Збігав час. Я звертався з листами до різних осіб з проханням втрутитися в цю справу і владати її. Наприклад — до самої Ірини Білик і двічі до керівників Агенції нерухомості «Благовест». На жаль, відповіді не отримав. Термін оренди, визначений у «тимчасовому» фіктивному договорі, закінчився і РА «Нова» з нашої квартири, слава тобі Господи, виїхала.

Візд РА «Нова» став значним полегшенням у справі, оскільки було майже знято напруження через постійне очікування реалізації погроз, через які я боявся звернутися до суду й міліції.

Тільки-но РА «Нова» виїхала з нашої квартири, я звернувся до Шевченківської (в Києві) міліції з вимогою порушити кримінальну справу проти працівників РА «Нова» та АН «Благовест» за згаданому вище ст.192 КК України.

І почалася нова, майже трирічна епопея з відписками міліції та прокуратури (районної та міської). Нарешті 2005 року Генеральна прокуратура України скасувала всі попередні необ'єктивні рішення у цій справі і спрямувала справу на нове дослідження.

У процесі цього нового розгляду справи я ознайомився з деякими матеріалами попереднього «дослідження» — і вжахнувся від свідчень основних фігурантів справи, що їх вони дали в 2003, 2005 роках. Просто страшно, як люди можуть так нахабно брехати! І це попри те, що в грубежному тому справі, поряд з наскрізь брехливими «свідченнями» фігурантів підшити роздруківки аудіозаписів розмов з цими самими фігурантами! І ніхто із слідчих не захотів зверити їх (тим більше допитати мене з фігурантами справи під фонограму аудіозаписів).

Повторюю, цього чомусь не було зроблено протягом трьох років «слідства», як і офіційної експертизи аудіозаписів. Про них взагалі не згадується в десятках постанов, винесених у цій справі міліцією та прокуратурою Шевченківського району. А справа варта серйозного ставлення, і не тільки тому, що йдеться про значні збитки для нашої сім'ї та державного бюджету. Серйозність справи передусім у тому, що коли група з п'яти людей так відверто бреше слідчим органам, не боячись викриття брехні, це вельми небезпечно не тільки для мене, окремого громадянина, а й для всього суспільства.

Однак ніні (мені хотілося б наголосити на цьому) попередня позиція Прокуратури Шевченківського району в обговорюваній справі кардинально змінилася і є надія, що й позиція Шевченківської райміліції зміниться на краще.

А питання про те, чи стане прослуховування діючим засобом для законного оприлюднення гамбузьких рахунків та іншої інформації про закулісні ігри, залишається відкритим.

Василь КУЗЬМЕНКО, професор

Мігрант

Сандей Аделаджа — майбутній релігійний «просвітитель» українців — народився 28 травня 1967 року в місті Іджебу Оді (Нігерія). У 19 років він відправився впокорювати Європу. І опинився в Мінському університеті на факультеті журналістики.

Незважаючи на щедри грошові вливання батьків в становлення свого нащадка, з журналістикою у Аделаджи справи не склалися. Але повертатися до Африки чорношкірому фахівцеві явно не хотілося. Тому з Білорусі він попрямував в Україну.

У Києві С. Аделаджа прибув на запрошення акціонерного товариства «Українська незалежна телекомпанія «Рутенія» за службовою візою, виданою у вересні 1993 року посольством України в Латвії. Того ж року, за письмовим клопотанням комерційної фірми «Шанти», національні документи Аделаджи були зареєстровані в ВВІР і ГУ МВС України в місті Києві. З того часу перебування Аделаджи в Україні неодноразово допитувалося на підставі клопотань різних комерційних структур.

З нашої країни звязаного комерсанта намагалися вислати кілька разів. Депортувати його хотіли не через зайняття бізнесом. Претензії у влади були абсолютно іншого характеру. В Україні С. Аделаджа зайнявся духовним «лохотроном», вербуючи людей у створену ним секту «Слово віри» (пізніше перейменовану в «Посольство Боже»).

Заповзятливий нігерієць зрозумів, що релігія — хороший бізнес. Проте, як в будь-якій справі, йому були потрібні партнери і покровителі. Ось тут і підтвернувся ділок Леонід Черновецький.

Довідка УК. СБУ неюдовільно інформувала Міністерство закордонних справ і виступала з пропозицією скоротити термін перебування Аделаджи в Україні. 29 червня 1998 року було направлено лист у ВВІР і ГУ МВС України в місті Києві з відповідною пропозицією. 19 січня 1999 року Аделаджа звернувся з клопотанням надати йому громадянство України. Але, враховуючи те, що впродовж останніх років той неодноразово мав адміністративні порушення, у наданні громадянства, йому відмовили. Проте завдяки втручання народних депутатів (В.Онопенка, О.Турчинова, Л.Черновецького та інших) рішення він оскаржив у суді Радянського району, який своєрідно «ухвалює» від 12 жовтня 1999 року зобов'язав ВВІР надати Аделаджи дозвіл на проживання в Україні терміном на 4 роки. 2005 року, після реформи «Помаранчевої революції», нігерієць отримав громадянство України.

Торгівці олією

Щоб зрозуміти, як Л.Черновецький і його духовний «батько» С.Аделаджа заробляють гроші на навіяних віруючих, наведемо такий приклад. Наприкінці 1999 року банкірство випадково дісталася цистерна оливкової олії. Парламентські вибори вже минули, тому товар вирішили «всуцяти» простодушним сектантам. Якщо під час виборчої кампанії «продуктовий набір виборців» доставляв дарма (за гроші), то в цьому випадку Леонід Михайлович і його нігерійський друг вирішили заробити. Оливкову олію було розфасовано в

невеликі емності. Зверху на пляшках тьопнули налейку «єлейне масло». Мовляв, застосовувати для помазання від хвороб і пристригу. Природно, цінна «чудодійна маз» була набагато вищою, ніж природний продукт. Адепти «Посольства Божего» втричі дорожче купували підробку, обмазуючи себе «маслом» з голови до п'ят, вважаючи, що купили універсальний засіб від всіх хво-

ном сім'я банкірів привласнила і «легалізувала» більше двох мільярдів гривень! Потім ці гроші були пушені на виборчу кампанію Л.Черновецького і одного з «пасторів» «Посольства Божего» — Софії Жуванської.

До речі, у «підготовданих» в ідальні людей наші «добродійники» часто вилучають паспорти, які потім використовують для реєстрації фіктивних фірм.

Вінницький, Чернівецький, Одеський, Черкаський і Сумський області». Для фінансового забезпечення своїх організацій Аделаджа використовує жертви віруючих, які віддають йому під психологічним впливом своє майно і квартири. Внаслідок цього в різні державні інстанції надходили й надходять численні скарги громадян, чиї діти і родичі постраждали від неправо-

роб. А Черновецький з Аделаджею в цей час підраховували прибуток. Навпевно це й сміючись над обуреними українськими «лохами».

Схеми «безкоштовної доброчинності»

До речі, пора розповісти і про широко розрекламовану доброчинність Леоніда Черновецького. Його дружина Аліна Айвазова — голова Всеукраїнського добродійного фонду «Соціальне партнерство» — часто в своїх інтерв'ю любить розповідати, скільки нещасних бомбж було нагороджено і врятовано від голодної смерті подрузями Черновецьких.

У Києві біля заводу «Вулкан» засновниками «Правекса» відкрита дармова ідальня «Стефанія». Там щодня годують сотні сиріт і вбогих. І все це завдяки нібито безкоштовній допомозі християн-мільйонерів Черновецьких. Не вірте! Пенсіонери і бомжі, які знаходять прожиток в ідальні, отримують допомогу не з кишені «раба Божого» Леоніда. Існує спеціальна бюджетна програма з соціальною допомогою малозабезпеченим і сиротам. Фонди «добродійника» Черновецького просто отримують державні кошти в рамках цієї програми. Особисто він на бомжі не витрачає жодної копійки!

Більше того, як розповіла журналістів «УК» одна з колишніх співробітниць ідальні «Стефанія», Л.Черновецький навіть примудрюється заробляти на державних грошах. Для цього застосовується схема так званого «подвійного» використання засобів, коли одні й ті ж продукти «купуються» двічі. Так, один з фондів Черновецького отримує продукти харчування для ідальні «Стефанія». Боднучас інший фонд з цієї ж бюджетної програми отримує гроші на оплату вже отриманих товарів! Далі частина коштів привласнюється власниками «Правекса», а інша частина — легалізується через «Посольство Боже».

Як стало відомо «УК», тільки 2001 року таким чи-

Довідка УК. Для збільшення оборотних коштів за сприяння Л.Черновецького Аделаджа придбав комплекс універсаму № 14 в Дарницькому районі міста Києва. Нині також відкрито низку платних навчальних закладів — «Ісус Навін», школа послідовників Ісуса УВАМ «Молодь з місією», «Домата» і т.д. Крім релігійної громад і добродійної організації «Благовіст», Аделаджа заснував видавництво «Фарес», комерційні підприємства «Простий» і «Скінів», реабілітаційний центр «Любов». Частина їхнього прибутку (10%) йде на рахунок пастора і Черновецького.

«Віддай нам все!»

Черновецький і його африканський товариш можуть одбрати до останньої нитки віруючих своєї церкви. «УК» писала, як С.Аделаджа пропонував прихожанам «церкви» взяти кредит під заставу власного майна для будівництва «духовного центру».

Виявляється, взимку 2002 року Л.Черновецький вже звертався з щорічного звання до сектантів з пропозицією продати свої квартири й інше дороге майно. А виручені гроші передати спеціально створеній комісії «Посольства божого». Цікаво, що ці засоби, за словами самого банкіра, призначалися не для тих, хто має у них потребу, а для просування «потрібних» кандидатів у Здрахну Раду. Всім, хто здав гроші, Л.Черновецький пообіцяв після виборів роздати нові комфортабельні квартири. Шоправда, апартamenti повинні були надати новообрані депутати. Наскільки відомо, 2002 року до Верховної Ради потрапив лише один «посол» — Черновецький. Всі інші пролетіли. Як, схоже, і ті, хто «пожертвував» власне майно.

Довідка УК. Лідер «Посольства Божего» Сунканмі Сандей Аделаджа за 1993—2006 роки створив могутню політико-релігійне харизматичне об'єднання. Підконтрольні йому структури діють в Львівській, Хмельницькій, Харківській, Миколаївській, Волинській, Запорізькій,

мірних дій іноземця.

Секта «Правекс»

Сектантські тоталітарні методи управління подружжя Черновецького-Айвазовою успішно впроваджують в середовищі колективу «Правекс-банку». Дружина мільйонера проводить щотижневі зазідання співробітників банку, на яких особисто веде агітацію і поширює релігійні бестселери від Аделаджи.

Під час прийому на роботу перевага віддається хлопцям до 25 років. Вони більш уразливі в психологічному сенсі, на них легко впливати і ними простіше маніпулювати. Співробітникам «Правекса» в обов'язковому порядку наказують відвідувати збори «Посольства Божего». Від цього залежить не тільки їхнє кар'єрне зростання, а й матеріальне благополуччя. Працівники банку, що потрапили в секту, вимушені платити «десятину» від свого заробітку. Що, до речі, Л.Черновецькому на руку. Адже півомовина доходів «Посольства» йде йому в кишеню. Це автоматично призводить до економії зарплати службовцям.

А Айвазова і Л.Черновецький також розробили низку «божественних» постулатів, які щодня систематично вдовбується в голови підлеглих співробітників «Правекс-банку». Кодекс «сім'ї Черновецьких» містить такі «заповіді»:

— якщо людина багата (як Черновецький і його дружина), то це «люди-напівбоги». Коротше, «так хоче Бог» і тому вони «природно» вищі за інших;

— співробітників банку повинен безперечно підкорятися керівництву, тому що знову-таки «так хоче Господь»;

— робота і служіння в церкві повинні бути на першому місці — особисті проблеми не існують.

Багато залучених у секту співробітників «Правекса» не витримують такого релігійного пресингу і в них попросту йде дах.

Платон РОМАНОВ
Україна
кримінальна

Пишу цю статтю десять між дев'ятьма та сороковим днем від дня смерті Слободана Мілошевича. Пишу в Україні, на тій землі, звідки давно, дуже давно, предки Слободана Мілошевича прийшли на негостинні Балкани та загнали автохтонів-ілірійців у п'ятий географічний кут, який нині називається Албанією. Пишу цю статтю в тій Україні, яка врешті-решт зробила свій геополітичний вибір між лаптями та ковбойськими чоботами. Звичайно ж, на користь останніх. Пишу цю статтю, прекрасно усвідомлюючи, що вона викличе вкрай негативний резонанс і, можливо, серед тих, кого я вважаю друзями та однодумцями. Однак все ж таки пишу.

Пишу, бо не можу не писати. Адже занадто зловітно скалито свої ікла санденівський «Корреспондент», повідомляючи про «кінець балканського різниці», бо аж надто пнуться зі шкіри московські достойники, намагаючись довести комусь, що вони є великою державою, яка може дозволити собі не погоджуватися з висновками європейських лікарів щодо смерті Мілошевича. До того ж не забуватимемо, що Україна, хто б там і що казав, є трохи балканською країною, власне, Балкани починаються вже на Поділлі, куди від київських пагорбів ходять рейсові автобуси. Та й той легендарний димок Балкан, про який писав ще у пошанимому столітті російський філософ консервативного напрямку Костянтин Леонтьєв, можна, особливо не напружуючись, відчувати й нині на Хрещатику. Балкани — це трохи більш ніж географія та фольклор, рясно нашпигований живими мерцями і перевертнями. Балкани — це та місцина, де вперлися твердими лобами цивілізації, мови та релігії. Від цих згнітених силпляється іскри, а від тих іскор може розгорітися світова різанина. І вже потім, слухаючи на Михайлівській площі сурми та барабани замурзаних хлопців Еміра Кустуріці, схожих вурдалаків, якось важко повірити, що співіснування народів та різних там релігійних спільнот може бути чимось іншим, аніж запальним та відчайдушним вишищенням собі подібних.

На самому початку великого балканського неспокою 1990-х, коли Соціалістична Федеративна Республіка Югославія почала розпадатися по лінії протистояння колишніх австро-угорських провінцій та османських пашалуків, симпатії українського загалу були саме на боці колишніх південних околиць неозорої габсбурзької садиби. Сербі, які фанатично вірили, а можливо, вдавали, що вірять у Велику Росію (хоча насправді звідти, де колись була імперія, вже подолу містечковим смородом тваринницької ферми Єльцина і компанії), в українці прихильності не викликали. Мабуть, один лише Борис Олійник намагався нагадати українцям, що не лише католики-хорвати, а й православні серби прийшли на Балкани з нашої землі, але до нього прислухаються значно пізніше — 1998 року, коли НАТО розпочне повітряну війну проти зменшеної та майже неіснуючої Югославії. До

того часу національно свідомий українець широким вірив, що СФРЮ — це СРСР, серби — це такі ж мускалі, а боснійські мусульмани та хорвати — то такі собі українці. Мертвородність такої схеми було вкрай важко довести симпатичним людям, які ніколи не мандрували далі польських речових ринків і практично не мали уявлення про довколишній світ. Сербську історію знали далеко не всі, а словосполучення «життєвий простір» мало негативне

му з родинними прокляттями та самогубствами, не хотіли вірити в те, що любов до Вітчизни — це також і ненависть до її ворогів. Займа національна толерантність лідерів третього національного відродження, вже не червоного, однак досить-таки неприємного своєю протиприродною ліберальністю та небезпечним пацифізмом, упродовж якого ми позбулися третього в світі ядерного арсеналу, подвійна зрада українців Придністров'я, відмова від

проти каламутної течії світової політики. І він, і його країна дорого заплатили за цей поступ у тому напрямку, який стародавні римляни називали ad fontes. Але принаймні Мілошевич і такі серби, як вже мервий польовий командир Разнатович-Аркан та вже відданий на поталу європейській бюрократії капітан Драган, можуть сказати про себе: «Загинуті вовком краще, ніж жити псом». Кравчуки, драчі, павлички, в яких був шанс увійти в історію героями,

який вже увійшов до багряного православного раю, перед брамою якого немає католицького чистилища.

Доба Мілошевича розпочалася 1989 року, коли він, направлений на розрулювання чергової сербсько-албанської колотнечі у Косові, виголосив перед сербською громадою цього краю націоналістичну промову, що для функціонера першого ешелону правлячої Соціалістичної партії було контрверсійним кроком. Доба Міло-

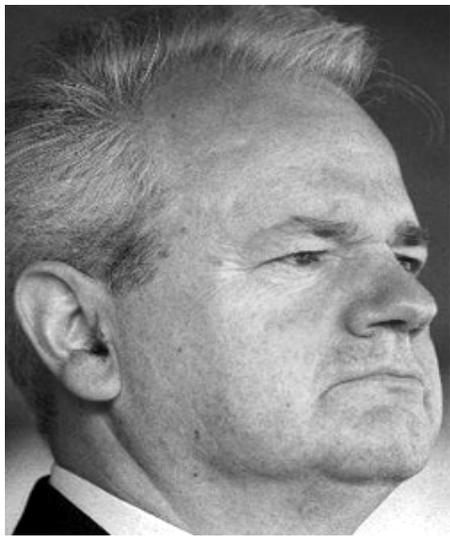
шевича та його людей були певні прорахунки, то до них можна зарахувати й відсутність потужної контрпропаганди. Вона могла б звести нанівець теляче захоплення глобалізаційним молотом певної частини молодих сербів, яке під впливом чорних магів на кшталт Сороса та інших грантодавців-фондотворців переросло у політичний рух, що до болю в печінці нагадував вітчизняну «Пору» з її штучним та нещирим радикалізмом. Подальший перебіг подій добре відомий. Колишня Югославія пережила свій аналог Помаранчевої революції, який відрізнявся від повалення (чи начебто повалення) кучмівського клану цинізмом та зневагою до національної гідності.

Слободана Мілошевича видали Гаазькому трибуналу. Як ми вже зазначили, це сталося 7 квітня 2001 року.

2001 рік був роком досить містичним. Трохи менше, аніж за місяць до арешту Мілошевича, у Києві відбулися масові арешти людей, які не хотіли сприймати правила сатанської гри, хоча їм у голову навряд чи прийшла б думка бачити у сербському лідері свого спільника. Восени того самого року мусульмани завдають страшного удару по тій державі, яка захищала інтереси їхніх одновірців на Балканах, і знову ходен з тих людей, які проклінали Бена Ладена, не побачать у сербах та їхньому провідникові спільників у боротьбі з ісламською загрозю. Дивною сплотою був уражений того року наш світ. До того ж у Європі немає більш придатної для Гаазького трибуналу країни, аніж Голландія, у якій національні герої балканського світу виглядали б справжніми чудовиськами. Голландія — це дрібна буржуазна країна, де узаконено наркотики та збочення, країна, яка пустила за вітром свою колоніальну імперію і перетворилася на ідеальну майстерню неоліберального буття з штучною і сито декоративною монархією на чолі. Безперечно, у такій країні Слободан Мілошевич, людина, яка промірудала дванадцять років поспіль воювати проти цілого світу, не викликала захоплення, а радше судовий забобонний переляк. Телевізійна трансляція із судової зали сприімалася західними міщанами як ще одна передача про зоопарки юрського періоду. Дивлячись на обличчя Мілошевича, важко було не помітити різної різниці між ними. Здавалося, що колишній сербський лідер та якесь там Карла дель Понте належать до різних рас. Жорстока метафізика Балкан вступала у відкриті суперечності з політкоректністю звороднілої і вже майже неєвропейської Європи. Після телевізійного показу суду над Слободаном Мілошевичем виникло стійке відчуття того, що сила і зацькована людина має рацію, тоді як судді не вірять у те, що виголосують. Навряд чи можна вважати смерть Мілошевича ненасильницькою. Схоже, кремлівські брехунці цього разу не помиляються. Отож сатана тримає світ за горлянку...

Гор СКРИПНИК

НА СПОМИН СЛОБОДАНА МІЛОШЕВИЧА

забарвлення. Тому Слободан Мілошевич долучився до махабричного паноптикуму балканських фантастичних істот, напівлюдей-напівдраконів, десь поруч з картонним Дракулою, про якого писав Стокер, чи абсолютно нереальним Самійлом Неміраєм з нашого Поділля. Українці не знали складної історії родини Мілошевичів, витриманої у стилі чорного магічного реалі-

Кубані та Південної Буковини разом контрастували з відчайдушною сербською іредентою в Хорватії та Боснії. Український націоналіст-ліберал вважав Мілошевича комуністом, хоча задля допуску до державної годівниці залюбки бігав козачком у Кравчуки. Врешті-решт, Мілошевичу вистачило сміливості увімкнути на повну потужність мотор сербського націоналізму і рушити

надали перевагу ланцюгу і сталевій місці дворового собаки... Тому ця стаття не про них.

Безумовно, сербська боротьба за місце під сонцем у 1990-ті роки була кривою. Однак ми маємо бути свідомими того, що вони воювали за місце під сонцем. Балкани — затісна місцина, але забігають туди хоче раювати у ній. У 1990-ті роки ті українці, яких можна назвати «новими правими», намагалися довести тим українським розумникам, які плутають український націоналізм з євроінтеграцією та неоліберальним паскудством, що серби та їхній лідер Слободан Мілошевич — не демони, а люди, які звикли давати відсіч, а не мовчки зносити стусани та образи. Та й врешті-решт, цікаво було б подивитися на українських лібералів, яби Україна знала дезінтеграції за югославським сценарієм. Цілком можливо, що завтра США, яким не сподобається, що представники певного етносу контролюють це не всю українську політику та економіку, або що Україна захоче мати замкнений цикл виробництва ядерної енергії, зніциують створення румунської автономії доволу Чернівців, або наріжуть із Закарпаття, окрім іграшкової русинської державки, ще різні словацько-мадьярсько-циганські автономні райони з власними збройними формуваннями, я не кажу вже про Схід та Південь, де зовсім не важко увести і російський сепаратизм, і певну фронду частини кримських татар, для яких саудівсько-штатівські долари можуть виявитися привабливішими за українську шляхетну, але бідну дружбу. Попри фантастичність такого сценарію, все ж згадаймо, що нас такі змусили вибачитися за Волинь та відновити польські військові пам'ятники у давній столиці короля Данила, який, як відомо, поляками замість волів орав землі.

У Мілошевича вистачило мужності на збройний опір. І я не хочу перейматися риторичним питанням: чи стане на це помаранчевих та/або біло-блакитних. Утім, Бз з ними, повернімося краще до Слободана Мілошевича, шевича закінчилася з його арештом — 7 квітня 2001 року. Його життя закінчилося у березні року 2006-го. Принагідно зазначимо, що здоровий і хижий сербський націонал-соціалізм, за суворими звичаями якого жили серби та чорногорці, не помер разом з Мілошевичем. Багато його товаришів з зброї або загинули, або, як лідер сербських націонал-патріотів Воїслав Шешель, потрапили до гаазьких в'язниць, але важко повірити в те, що сербський спротив зламано. Принаймні у сербській частині Боснії все ще переходиться в горах Радован Караджич — певно, останній з героїв сербського опору та один з найкращих сербських письменників сучасності. Він незле воював з боснійськими мусульманами та хорватами і навряд чи складе зброю. Ті дванадцять років міжнародної блокади та постійних воєн (1989—2001), які були для українців капіталістичним безчассям та тріумфом буржуазного стилю життя, дуже для них несприятливого, для сербів стали добою національного героїзму. Подобається нам чи ні, але в цей час сербами та чорногорцями керував Слободан Мілошевич. За його урядування серби як могли боронили свою ойкумену, яка щороку звужувалася, і — Бог свідок — вони протрималися б ще дуже довго, якби не зрада всередині країни. Міф про троянського коня переконує нас в одному — ворог може здобути місто з найміцнішими мурами лише за наявності зрадника.

З початком повітряної війни США — НАТО проти тодішньої Югославії на голови сербів, чорногорців та власне українців, які мешкають у Воєводіні, полетіли не лише бомби. Глобалізаційні спокуси, продубльований сербською мовою Голлівуд та макдональдси у Белграді були, принаймні до початку війни, чинниками не менш руйнівними, ніж бомби. У Югославії вже сформувалося покоління «пенсі», яке ніяк не могло втримати, як співвітчизники тих, хто полигав на тронах гамбургери та продукує такі серіали, як «Х-файли», можуть бути їхніми

Коли всі засоби вчерпано — надходить час рішучих змін. У народі це прийнято називати революцією. Насправді це бунт. Революція ж є організованим бунтом, зі своїми провідниками і комундирами, ідеологами і пропагандистами. Чим є повстання без організованої сили? Декларацією протесту. Не більше. Для успіху повстання необхідна чітка, перевірена у бою структура. В Україні поки що немає жодної організації, яка відповідала б цим ознакам.

Історія людства — історія боротьби ідей. Різних ідей. Великих, малих і зовсім нікчемних. Віками найкращі віддавали в ім'я богів та ідеалів своє життя, найгірші — упивалися чужою кров'ю і відсиджувалися по норах. Урешті-решт число паразитів і торгашів набагато перевищило число героїв. І тоді запанувала ідея, що не треба жодних ідей. Не рентабельно, мовляв, і заважає правильно виділяти шлунковий сік. Усі великі ідеї чомусь шкодять. Ідея української національної революції шкодить режиму, і він намагається боротися з нею. Решта давно погодилася, що їхньою генеральною ідеєю є відсутність ідей. Свою сірість і безідейність вони намагаються приховати ореолом таємниці, демонструючи при цьому багатозначну поведінку. Вони потребують лише ідейно-пропагандистських штампів, паразитуючи на яких будуть здатні протриматися у бурхливому передреволюційному морі. Бо хто ж тоді втілює думку, що з революції користаються пройдисвіти. Їхній ідеал — масне щастя, сон наяву, втрата національної пам'яті, зрідження мозку, кінець Історії та кінець Людини. Шлях донизу, до пасовиська, завжди легший і безпечніший, ніж шлях до зірок. До такого «ідеалу» рукою подати — треба лише звести людину до рівня «споживача-виробника», звести нанівець розумову діяльність.

Жоден тактичний хід не може виправдати слабкості, жодні теорії не здатні закам'ювати продажність і угодовство. Ті, хто стверджує, що можна зрадити задля подальшої перемоги, — звичайні профанатори ідеї, паразити, які завжди користаються моментом. Вони продають огиду до боротьби і залишають тільки аргументи до бунту. До бунту проти них, їхніх хлібодавців, проти існуючого стану, фізичної, економічної, правової та культурно-економічної колонізації.

Звичайний бунт вбиває тільки людей — він не зніщує причини негараздів і не буде нове. Революція зніщує і водночас створює людей і принципи. Ми готові до революції, але чи здатне населення самоорганізуватися? Звісно — ні. Потрібна організуюча сила. Оксамитова хвиля профанції, применшення, розм'якшення котиться планетно і незбаром замкне коло. Усе, чого вона не торкнеться, частково чи повністю втрачає сенс. Порожніми пляшками піля гучної п'янтки вляються колишні поняття та ідеали — свобода, любов, прогрес, сім'я, Бог, комунізм, фашизм... «Що таке ідея?» — запитують

жертви оксамитової хвилі, бездумно кліпаючи очима. Поняття «революція» постраждало від тотальної профанції не менше за інших. До того ж старше покоління має закріплені кінострічками, заявлений совокою пропагандистською машиною образ матроса, оперезаного кулеметними стрічками, з гігантською «трохлінійкою» на плечі. Цей образ створе-

політичній сфері через дискредитацію усіх ідеалів. Власне, тому сучасна Система перекоує нас, що ідеали є небезпечною оманю і їх загалом не має бути — тільки інтереси і потреби. Тобто людина живе, щоб їсти, розмножуватися і співпереживати процесам гуманізації суспільства.

Україні необхідний життєвий простір (Leben-

спростує завжди. Однак влада втрачає управління суспільством тільки у разі негативної відповіді з усіх чотирьох параметрів. Це, певно, і є найчужішим визначенням передреволюційної ситуації. Під час першого туру Великої Французької революції (1789–1795) значна частина інтелігенції і майже все населення підтримували криваві й жорстокі зміни, які несла з собою бунтівна юрба. Чому? Відповідь однозначна — з усіх чотирьох пунктів напруження

потреби заважає їм звернути увагу на політичні дії, навіть коли це могло б бути найшвидшим способом вирішення їхніх проблем. Свіння не знає нічого про існування зірок не тому, що не має освіти, а тому, що не може відірвати голови від корита — може, ще щось дадуть! Таке переродження людини сягає свого піку в концепції ринкового дарвінізму, розробленого і прональованого фон Хаеком та його послідовниками. Коротко її можна визначити

колишні ідеології, супроти яких у неї є антитоди. Ні старі комуністи, ні старі націоналісти не становлять небезпеки для режиму — одних можна завжди використати проти інших. Спитайте молодих з правих маргінальних угруповань — хто є вашим головним ворогом? «Комуністи!» — закричать вони. Отож їхня кінцева мета — знищити комунізм. Вони без майбутнього. Поки їм за це переплачують крихти зі столу режиму, можна ще трохи проіснувати. Це саме стосується і комуністів — до їхньої ненависті до всього українського, національного ще додається бажання стати «гразьєю Москви». Інша справа — нова ідеологія, яка ще не мала реалізації на державному рівні, за якою немає ані репресій, ані угодовства, ані зради власних ідеалів, ані владних привілеїв. Єдина така ідеологія — націонал-революціонізм, і немає об'єктивних причин, які не дали б йому змогу стати прапором майбутньої революції. Це не означає, що коли мета близька, то вона досяжна. Необхідно зробити наш націонал-революціонізм ідеологічною альтернативою буржуазної безідейності, створити фатальне для Системи напруження потреб і в останньому, четвертому складнику життєвого простору.

Усе це — свідчення близькості національної революції. Чому революція? Бо час, даний на еволюцію, розтрачено на пошук винних і формування надприбутків у сферах, які не є принциповими для розвитку держави. Тільки революція може відібрати владу в бюрократії та олігархії й повернути її народу. Антибюрократична революція, якщо вона почнеться згори, може вивести Україну на якісно вищий щабель розвитку. Однак не вирішить усіх проблем. Нам необхідна культурна революція, науково-технічна та ін. Вірити в те, що ми маємо багато часу, а тому не варто поспішати — можна, але тоді ми повинні з'ясувати, яку державу будемо. До того ж йдеться не про парламентську чи президентську, національну чи антинациональну, федеральну чи унітарну, а про велику чи малу. Якщо в мріях українського чиновника місце України між Молдовою і Албанією, то й будувати нічого не треба. Це місце буде нашим доти, доки є хоча б географічне поняття України. Від такої держави не можна вимагати поліпшення життя — така держава ставить собі за мету триматися на межі виживання.

Рішучі зміни — ось єдиний вихід для нашої держави. Рішучі зміни потребують рішучих людей, а отже, і зміни влади. Зміна влади без революційних змін неможлива. З цього можна зробити висновок: концепція розбудови держави має ґрунтуватися на революційній. В українській політиці матимуть перспективу ті політичні сили, які не витрачають час на констатацію поганого стану, а намагаються пристосуватися до обставин, а ті, які прагнуть змінити існуючий стан і схилити обставини на свій бік.

Віталій ЧЕЧИЛО

БУНТ МАЄ РАЦІЮ?

но і тиражовано в СРСР. Переможцям були необхідні свої герої, і вони в міру своїх скромних можливостей творили їх. Однак результат не заслуговує на символізм, тим паче не має жодного стосунку до революції. Це образ бунту. Бунт ліквідував ворогів. Революція почалася 1937-го, коли було знищено конкурентів і відпрацьовано ідеологічну базу. Чи був «жовтневий заколот 1933 року» російською національною революцією, сказати важко, але наслідки виявилися позитивними для тієї нації, проти якої піднявся бунт.

Революція починається там, де закінчується віра у дівість існуючих схем. Революційна ідея повинна змусити хоч на мить відірватися від гіднівців. Революційна партія, яка має на озброєнні таку ідею, непереможна. Переконати людей у реальності політичного шляху вирішення їхніх проблем — головне завдання ідеології. Ідеологія повинна скорочувати психологічну відстань між суб'єктом політики і цільовим об'єктом. Кожна велика ідея є революційною. Тепер стає зрозумілим істинне значення рукотворної оксамитової хвилі: не допустити виникнення фатальної потреби для Системи напруження потреб у культурно-

sraum), який зараз має дещо інший зміст, аніж під час попередньої профанції. Тоді штатні пропагандисти зі СМЕРШУ розповідали ошелешеним співвітчизникам про ненажерливіх німців, які прийдуть і відберуть «яйка, млеко, курку» і ще щось. Життєвий простір — це не просто гектари і квадратні кілометри. Нині це звичайний геополітичний термін на означення впливів тієї чи іншої держави на сусідні або віддалені території. Зокрема американська теорія про національні інтереси — не що інше, як осучаснення теорії Гаусгофера про Lebensraum. Згодом термін «життєвий простір» плавно перейшов з геополітики до політичної психології. Завдяки К. Левіну сучасна політологія визначає життєвий простір як складну конструкцію з чотирьох основних чинників: фізичний, економічний, правовий і культурно-політичний (ідеологічний). Уже з наведеного переліку зрозуміло, що життєвий простір людини не обмежується лише матеріальними потребами, а захоплює сфери права, релігії, культури, політики. Невдоволення людини будь-якою стороною життя має назву «напруження потреби». Певне напруження потреби за одним з прин-

потреби досягло критичного рівня. Більшість французів тривалий час була вкрай обмежена у фізичному просторі (земля і житло належало 130 тисячам священників і 150 тисячам шляхтичів), економічному (низький рівень заробітної плати, панування цехового ладу, обов'язкова купівля звання майстра для заняття ремеслом), правовому (25 млн людей, так звані люди підлогового роду, не мали правового статусу, а наказ на арешт кожного з них можна було купити за незначну суму — 150 лірів). Такий стан речей існував не одне століття. Революційним поштовхом з подальшою радикальною зміною реальності стало напруження потреби і в четвертому складнику життєвого простору — ідеологічній сфері. До цього призвело повсюдне поширення філософських ідей «розумної» перебудови суспільства. Своєю часу Революційний Конвент називав себе «зібранням філософів, зайнятих приготуванням щастя цілому світові».

Наведене вище визначення революційної ситуації дає змогу пояснити інший, на перший погляд, дивний факт: голодні люди не повстають. Річ у тому, що прагнення задовольнити передусім нижчі

так: «Якщо ти такий розумний, то чому ти такий бідний?» Тобто що більше у тебе грошей, то ти розумніший, кращий, пристосованіший, і навпаки.

Поширення певних соціально-політичних течій за деградуючого, позбавленого сакральності й авторитету режиму є передумовою близької революції. Як наприкінці XVIII століття за часів трюмлячої Бурбонської монархії у Франції домінували ідеї просвітництва, як на початку XX століття на тлі руйнації православно-монархічної свідомості в Україні поширилися різні соціалістичні теорії, так і в сучасній Україні ми спостерігаємо значні зміни в суспільній свідомості на користь маргінальної периферії марксизму і вестерніського лібералізму. Що ж до України, то тут революційна ситуація виступає переважно близькою. Переважна більшість українців не задоволені своєю часткою життєвого простору — і фізичною, і правовою, тим паче економічним складником. Система тримається лише тому, що вміло не допускає створення напруження потреби в культурно-ідеологічній сфері. Пророль ЗМІ у знедоховленні власної нації навіть говорити годі. Поки що Системі протистоять тільки

✓ **ДоНЕТАКалися...**

ОПТИМІСТИЧНА ПОРАЗКА ТРЕНЕРА, або Нарешті Олег Блохін... очолить збірну України

Саме така перспектива тепер чекає на донедавна народного депутата України Олега Блохіна, який очолював головну футбольну команду країни «на громадських засадах». Відтак завдяки нашим виборцям, які сказали «Не так!» одночасно виборчому блоку, Олег Володимирович зможе зосередитися на своїй тренерській роботі. Тій, що донедавна вважалася для нього провітницько-аматорською.

Щоправда, він нею так займався, що перевершив своїх суго «професійних» попередників. Зрозуміло, що для підготовки та участі збірної у найважливішому турнірі, яким є фінальна стадія чемпіонату світу, потрібно працювати з командою на постійній основі. А вже з середини травня розпочинається завершальний тренувальний цикл, який плавно перейде в адаптацію на місці та старт на чемпіонаті світу на полях Німеччини. Для збірної України турнір розпочнеться 14 червня. Триватиме він щонайменше до 23 червня. Ми ж усі зичимо, щоб команда Блохіна пододала груповий бар'єр і затрималася в Німеччині якомога довше — аж до 9 липня, коли відбудеться фінальний матч.

Тож добре, що саме так, а не «не так» склалося у

Блохіна з виборами. Бо ж якраз у цей час очікуються важливі парламентські баталії. Паралельно з тренувальним збором національної футбольної команди в оновленій Раді відбудуться непересічні події — спікеріада та прем'єрада. Зважаючи на неоднозначну й запутану політичну ситуацію, очікується, що кожна з цих подій займе цілий місяць. Тож доки депутати нового скликання визначатимуться з державними посадами, наша футбольна збірна може встигнути виграти чемпіонат світу й повернутися в Україну. Добре, що в цей час Блохіна вже не відволікатиме депутатська діяльність. Завдяки виборцям-уболівальникам він зможе цілком «легітимно» займатися звичною для нього справою, залишивши компанію «нетаків». Тих, хто, власне, вже давно й багато чого, якщо не все — роблять «не так». Бо коли колишній комуністичний ідеолог Кравчук «не так» очолює нашу незалежність на зорі її становлення, було втрачено унікальний час і можливості для становлення й розбудови молоді держави. Медведчуки-Суркіси перебрали владу в киявському «Динамо» 1993-го, а невдовзі й у всьому українському футболі. Змішали футбол з політикою, зробивши його заручником однієї полі-

тичної сили. У цивілізованому світі все це робиться «не так». 1999 року Григорій Суркіс отримав «не так» від киян, коли захотів стати мером столиці. Цю виборчу кампанію вони організували й повели також «не так». Неначе початківці в політиці. Будувати основну ідеологію лінійно на запереченні, а не на позитиві — це політичний рівень кінця 80-х —

початку 90-х минулого століття. Хронічні «нетаки» самі викрили себе у назві, що свідчить про фаворитство та компетентність його ідеологів.

Власне, їм нічого не залишилося, як використовувати службове становище, залучити до своїх лав Блохіна й розраховувати на його «фартівість». Хоча сам тренер не раз говорив, що не фартовий він, а пра-

цювати треба. Не послушалися соратники Олега Володимировича по політичній коаліції — відтак провалилися з тріском на виборах. Тепер десятки мільйонів наших вболівальників переїмаються, аби виборча поразка не позначилася на загальній фартівості Блохіна напередодні фінального турніру в Німеччині. Зрозуміло, поважною причиною для Блохіна є те, що не він набрав що команду політико-бізнесових бездар, а його самого туди залучили в «добровільно-примусовому» порядку.

У пам'яті зринає матч-бенедіс Олега Блохіна влітку 1989 року. Було подано понад 800 тисяч заявок на квитки тоді ще Республіканського стадіону, який у ті часи вміщував «лише» 100 тисяч глядачів. Тобто, скажімо, кількості бажаючих потрапити на прощальний матч Олега Володимировича цілком вистачило б для подолання прохідних до парламенту 3%. Якби тільки не його союзники по блоку, які своїм далеко не зірковим реноме можуть тільки відлякувати нормальних людей. Пригадує, як у часи Блохіна-гравця журнал «Комуніст» продавався «в два дожки» до футбольного довідника? Тепер у Блохіна-тренера з'явився інший різновид «дожка» — соратники вже іншого партійного забарвлення, але з такою ж гнилою суттю. Вони так само безцеремонно паразитують на його футбольному авторитеті.

Не в приклад Медведчукам—Суркісам їхні головні футбольні конкуренти в Україні досить вагомим представлені в парламенті у Партії регіонів. Мимоволі напружуються паралельно. Перед виборами 1998 року до СДПУ(О) вступили всі гравці та тренери киявського «Динамо» на чолі з Валерієм Лобановським. Щоправда, тоді

ситуація в українському футболі була дещо інша. Тепер навіть за всього бажання Ахметов не зміг би провести таку передвиборну тотальну мобілізацію свого клубу. А вже більшість гравців, а також тренер донецького «Шахтаря» — іноземці. Тобто не можуть вступати до українських партій та агітувати на виборах. Довелося обмежитися (мають те, що мають) кількома керівниками донецького клубу.

Ще порівняння має далеко не оптимістичне подвійне значення. 1998—1999 роки для «Динамо» виявилися найвищими в його новітній історії. На той час і кілька років опісля кияни були першими в українських змаганнях. А ось на міжнародній арені після участі у півфіналі Ліги чемпіонів 1999 року справді «Динамо» пішли на спад. Несподіваний потяг Ахметова до політичної діяльності на шастовху на думку, що «Шахтарю» можна очікувати чогось такого. З тією тільки різницею, що гірники ніколи особливі висоти на евроарені так і не досягли. Їхні виступи відлякували нормальних людей. Пригадує, як у часи Блохіна-гравця журнал «Комуніст» продавався «в два дожки» до футбольного довідника? Тепер у Блохіна-тренера з'явився інший різновид «дожка» — соратники вже іншого партійного забарвлення, але з такою ж гнилою суттю. Вони так само безцеремонно паразитують на його футбольному авторитеті.

Не в приклад Медведчукам—Суркісам їхні головні футбольні конкуренти в Україні досить вагомим представлені в парламенті у Партії регіонів. Мимоволі напружуються паралельно. Перед виборами 1998 року до СДПУ(О) вступили всі гравці та тренери киявського «Динамо» на чолі з Валерієм Лобановським. Щоправда, тоді

Олександр НАКАЗНЕНКО, співорганізатор Громадського руху «ФУТБОЛ БЕЗ СУРКІСІВ»

✓ **Хронізм**

БОГ З НАМИ — І ЛЕНІН З НИМИ

Якось причепився до мене п'яний чоловік допенсійного віку з настійливим бажанням «вилити душу». Мучила його ностальгія за молодістю. Згадав радянські часи, покаркався на непорозуміння з молодим поколінням. «Раніше про Леніна повсякчас говорили. А тепер мій син не знає, хто такий Ленін. Чому зараз ніхто про нього не розповідає?» — переймався чоловік. «А чому ти сам не розкажеш своєму синові, хто такий Ленін, якщо він справді цього вартий?» — запитав я його. Випадковому співрозмовнику заціпило. Потім він почав бурмотіти щось неадекватне. Схоже, у його голові крутилися якісь закарбовані совковою пропагандою штампи про «вождя світового пролетаріату», які він виявився неспроможним зліпити в нормальну людську розповідь не важливого для когось.

Вони й справді, якщо відкинути всю пропагандистську мішуру, то й, власне, сказати про нього нічого (в сенсі доброго). Зі штучно зліпленої легенди залишилася лиш після оголошення свободи слова і розкриття секретних архівів. Так, після зняття грифу «секретно» з архіву

рідного міста Володимира Ульянова, яке й донині не змінило своєї назви, відкривалося багато чого цікавого — прямо протилежного до того, що змалечку втовкмачувала усім в голови радянська освіта. Так, зі спогадів сучасників випливає, що Володя змалечку був далеко не вундеркінд, а зовсім навпаки — його вважали розумово відсталим. «Ходити навчився аж в три роки, — згадує сусід Ульянових по будинку Коля Нефедьєв. — З розпауч бився головою об підлогу. З неймовірною жорстокістю ламав усе, що потрапляло під руку». Майбутній вождь змалечку був зlostивий і мстивий. В архівних спогадах збереглася історія про те, як Володя помстився вчителю співавтоматично. За образу Володі насипав йому в галосші собачого лайна.

Через якийсь сорок років Володимир Ульянов-Ленін жорстоко помстився за смерть старшого брата — «навалив лайна» на всю тодішню Російську імперію. Подія, що стала точкою відліку для цілої епохи брехні й міфологізації тих, «хто був нічим», але завдяки непомірним амбіціям «став усім», спочатку називалася просто й правдиво — переворот.

Згодом ідеологи роздули значущість цієї події й красиво її нарекли — «Велика Жовтнева соціалістична революція». А «живеє всіх живих» був канонізований і загальномовний у своєму мавзолі.

Відтоді розпочалася міфологізація «вождя революції». Для сталінського режиму канонізувати мертвих було значно зручніше, ніж миритися з існуванням живих лідерів. Канонізувалися й міфологізувалися загиблі «герої громадянської війни» — Чапаєв, Шорс. Для живих реальнішою була перспектива ГУЛАГу, або ж втеча за кордон. Цілково ймовірно, живого Леніна могла чекати доля Бухаріна, Троцького чи Кірова. Проте сифіліс (як свідчать сучасні дослідження тіла в мавзолі на Красній площі в Москві, саме він був причиною тривалої хвороби та смерті у 54-річному віці) зробив з Ульянова-Леніна легенду. Щоправда, не того рівня, аби народ передав її з покоління в покоління, а таку, що потребувала постійного підживлення й поширення на державно-ідеологічному рівні. І легко почала відходити в забуття, коли цього підживлення не стало.

Дедалі зменшується

відсоток тих, хто на виборах в Україні голосує за партію, які можна вважати спадкоємцями радянської ідеології. Під час недавнього голосування вони (передусім — СПУ, КПУ і Блок Вітренко) набрали близько 12 відсотків, з 65% тих, хто прийшов голосувати. Враховуючи, що України залишився найбільший спадок з колишніх союзних республік відставних військовиків, гебістів, ідеологів, то це не так вже й багато.

Можна було б процес повернення пришивати. Цьому б могла посприяти люстрація колишніх компартійних працівників. Її здійснили у більшості постсоціалістичних країн Східної Європи. Проте в Україні настійливо дотримуються «гуманнішого» методу очищення від совково-ленінської ідеології — очікуючи природного відходу на той світ її адептів-носіїв. Таких дедалі меншає з кожними виборами. Тим часом на їхніх «вруваннях» від одного до наступного волеві виявлення спекулюють представники «серпасто-молотастого» політичного спектра. Вони почепили на свої прапори Леніна та ковбасу по 2,20. Їхні лідери самі, схоже, усвідомлюють, що повернути остан-

ню так само реально, як оживити труп у мавзолі. Проте ідеологія існує доде, доки живі її носії.

Кожен маніпулює ними по-своєму. КПУ мало допомогло закляти до молоді про «крутизну» голосування за комуністів, а також «залучення» до їхніх лав Тараса Шевченка. Дещо хитріша СПУ, що успадкувала вагомий частку структурно-кадрового потенціалу радянської системи, менше згадує про Леніна, більше говорить про загальнолюдські цінності. Проте й це їй мало допомагає. Зважаючи на відсутність адмінресурсу, що використовувалася в період кулізмів, можна було б очікувати суттєвого зростання відсотків голосів за соціалістів. Проте цього не сталося. А вже за чотири роки природним чином зменшилася кількість адептів «серпасто-молотастого» ідеології. Ефект від прокручування «плівка Мельниченка» вичерпався й на минулих виборах допоміг соціалістам так, як Сердючка «зелені».

Левову частку цього червоно-рожевого електорату становлять ті, для кого радянська доба передусім асоціюється з молодими роками. Ті, хто не може чи не хоче усвідомлювати, що молодість їм не

поверне жодна партія — провадана чи опозиційна. На прикладі Ульянова-Леніна можна побачити, як саме молодість може впливати на революції. Історики відслідкували й зіставили хронологію, так би мовити, досить тісного спілкування «вождя» з Крупською та іншими відданими йому революціонерами. Цікава вишля картина: коли такі взаємини налагоджувалися, революційні пориви затихали. Коли ж з якихось причин Ленін залишався без уваги жіночої статі — розпочиналися бурхливі революційні події, основні з яких датовані 1905 та 1917 роками. Саме така надмірно-нездорово пристрасна і звела «живеє всіх живих» на той світ, а не кулі есерки Каплан. Здається — абсурд. Той, на кого примушували молитися кілька поколінь шостої частини світу, виявився звичайнісіньким лавеласом і паранормальним комплексом меншовартості. Ми справді жили в театрі (тобто країні) абсурду. А дехто продовжує жити в цій царині ілюзій й донині, сприймаючи «умову жінку за світлу мрію».

Олександр НАКАЗНЕНКО

Вчені стверджують, що людина, як і все суще на нашій планеті, еволюціонує. А в чому ж це виявляється? Нові органи в нас не з'являються, крила не відростають... Розумнішаємо? Для цього напевно потрібно знати, що інтелект успадковується, а прикладів на користь такої версії зовсім небагато. Френсіс Гальтон пояснював високий творчий потенціал роду Дарвінів, який дав багато улавлених вчених, тим, що він веде свій початок від найумудрішої жінки Європи — нашої землячки доньки Ярослава Мудрого — Анни. Однак дані статистичного аналізу ситуації радше на боці Роберта Бернса, який писав:

Славних родичів у нього багато, сам не в шані. Так Риму древнього дорога Зникає серед твані.

Людство нагромадило великий обсяг знань, це правда, однак критеріїв розуму в нас немає. Так нині кожний школяр знає, що матерія складається з атомів, але ж він не обдарованіший від автора поеми «Про природу речей» Лукреція Кара. Художника, який розписав стародавні печери, потрібно порівнювати з Рафаелем, а невідомого винахідника колеса — мінімум з Корольовим.

І все-таки час не стоїть на місці, і кожна його секунда, як показали численні дослідження, проведені в п'ятдесятих роках минулого століття по всій земній кулі, залишає слід на живих істотах. Тож які фізіологічні характеристики відрізняють сучасну людину від її попередника. У пошуках відповіді на це запитання звернімося до історичних джерел.

Що сталося з проказою?

«И бысть во Новгороде клич о псковичах... буди какого гостя застанут, то за межю города вывезти и сжечи вместе со товарами» — читаємо в одному з літописів. Отак боролися з епідеміями, але врятуватися від них не вдавалося. Чума, занесена в Європу воїнами-кочівниками 1339 року, за три століття забрала 75 мільйонів людських життів. Гинули тварини, птахи, навіть рослини, від чого настав голод. Не менш згубними були холера, проказа й багато інших хвороб, які відійшли в минуле невідомостями. Це прийнято пояснювати успіхами алопатичної медицини, однак така думка дещо від істини. Основні профілактики чуми розроблено 1894 року, коли «чорна смерть» різко пішла на спад, холера теж поступилася завдовго до того, як було відкрито ефективні проти неї засоби. Проказа не піддається лікуванню й нині, але в Європі її просто не стало. Хоча в XI столітті діяло 20 тисяч лепрозоріїв, де знаходили притулок мільйони вражених.

Та на зміну колишнім хворобам прийшли нові: атипова пневмонія, що кілька років тому збурила світову громадськість, як тепер курячий грип; скрепі, хвороба легіонерів, полірезистентний туберкульоз, СНІД... З'явилися якесь дивні недуги з невідомими симптомами. Лікарі минулого звернули увагу на те, що будьяка епідемія падала «плямами»: бувало, окремі вулиці міста лишалися неушкодженими в той час, коли села навколо вимирали. Чому? Тепер уже

можна відповісти на це запитання. Збудники недуг проникають у клітини живого організму, вступаючи в хімічну реакцію з виступами на її оболонці, за принципом «замок—відмикач»: немає якогось виступу — і людина хворобі не піддається. Звісно, під час пошестей вижива-

звикнути до того, що хвороба — це неминуєлий прояв організації життя в часі, який еволюційний процес, що природа і не зла, і не добра, і оцінювати її руйнівні сили з погляду самих тільки людських інтересів — це прикріати себе на фатальні помилки. І отут доведеться інши-

кількість смертних випадків збільшувалася, досягши максимуму 1913 року, коли вибухнула «іспанка», що знищила 25 мільйонів людей — більше, ніж померло на фронтах від поранень під час Першої світової війни за чотири роки. На думку відомого свого часу епідеміолога

«пам'ять» про набутий досвід, необхідний для виживання в майбутньому, бо циклічність розвитку — закон нашого світу. Саме за допомогою вірусів і здійснюється пристосування живого організму до вічно змінних умов довкілля, без чого зберегти себе неможливо.

За межами клітини, куди проникає і вірус, інертна частинка, що кристалізується, як кухонна сіль, — простенька речовина спадковості ДНК або РНК, оточена білковою оболонкою, а іноді й без її. Таке собі «генетичне послання», що навіть не має власного обміну речовин. «Прочитують його клітина, в ДНК якої вмонтовується, створюючи нову інтегративну систему. Клітина-хазяїн виявляє до спадкового апарату не просто «сліпоту», не пізнаючи можливого агресора, а «особливу приязнь». Це видно з того, що вживити безпосередньо ген одного організму в ДНК іншого неможливо — для таких операцій вчені використовують віруси, які слугують векторами для перенесення спадкових ознак. Тут людина наслідує природу, де гена інженерія відбувається повсякчас.

Віруси успішно розмножуються в мертвих тканинах, а в деяких випадках спроможні їх оживляти, беручи на себе генетичне управління обмінними процесами. Відтак винищення їхніх потенційних носіїв — це не тільки екологічний та економічний злочин, а й «міна сповільненої дії», підкладена під людське здоров'я науковим невіглаством. А те, що ми називаємо хворобою — тільки верхівка велетенського айсберга взаємодії макро- і мікросвіту, катастрофа, у якій не зацікавлена жодна із сторін. У світлі останніх відкриттів стає зрозуміло, що нам доведеться принципово змінити тактику боротьби за людське здоров'я, перейшовши від спроб «вирвати хворобу з коренем» до тактики співпраці з чинниками, які можуть її спричинити, до спрямування еволюційних процесів у потрібний нам бік з позиції розуміння того, що відбувається в нашому організмі.

ПТАШИНИЙ ГРИП:

ЗНАЙОМИЙ НЕЗНАЙОМЕЦЬ

ли люди з певними клітинними особливостями, передаючи їй своїм нащадкам.

Ми всі мутанти, але не в тому розумінні, в якому звикли розуміти це слово: змінюються, пристосовуючись до умов довкілля, наші клітинні й молекулярні структури. Так само змінюється, пристосовуючись до нас, і мікросвіт, з яким ми постійно взаємодіємо. Нам доведеться

ми очима глянути на тих, кого ми звикли мати за лютих своїх ворогів — на віруси.

Між життям і нежиттям

Грип належить до нових хвороб. На теренах Російської імперії він з'явився в 1886—1887 роках. Перша пандемія припала на 1889—1890 роки, дали

Гринвуда, найбільше зло від «іспанки» в тім, що вона дала поштовх якомусь процесу в людському організмі й «тепер грип з нами не розлучається», «нам ніяк не вдасться повернути втрачені позиції». І не вдається. Адже перші епідемії грипу не випадково збіглися з бурхливим розвитком промисловості, транспортних засобів і пов'язаною з цим забрудненням атмосфери. Тоді в лісах навколо промислових міст потемніли метелики — березові п'ядуни. Бо комахи з білими крильцями стали надто помітними на закіптюжених стовбурах дерев, і їх видно було влітку. Раніше рідкісна мутація стала нормою виживання. Грип — це породження науково-технічного прогресу, від якого ми вже не відмовимось.

У людській ДНК знайдено понад 1 200 відбитків генетичних програм бактерій і вірусів — матеріальне відбиття пройденого еволюційного шляху —

А вірус, точніше вірусна частинка, — це такий самий складник і довілля, і нашого внутрішнього середовища, як вода чи кисень. Його не можна «вбити», як про це читаємо в медичних інструкціях, бо він не претендує на життя. Антибіотиками або іншими медичними препаратами його можна тільки «розспинати», як друкарський шрифту, він відміну від друкарського шрифту, він зовнова збереться у клітині, створивши щось зреле, орієнтоване не тільки на сьогоднішні умови, а й на завтрашні. І що більше в клітині буде найрізноманітніших вірусних часток, то більше небезпек, що з неї матимемо нові сутності, перед якими людський організм може виявитися беззахисним. Виявлено навіть віруси-помічники, що готують оболонки для таких новотворів. Виникають запитання: а де вони їх беруть, що це за оболонки, за якою генетичною програмою вони збира-

ються? Отут ми й підійшли до проблеми курячого грипу.

«Це іспанка?» Тоді живіть спокійно!

Чому так налякав саме курячий грип, тоді як людуство дймає туберкульоз, збудник якого пристосовувався до антибіотиків, а ще дорослі почали хворіти на кір, різко «помолодшав» рак, і кількість захворювань ним катастрофічно зростає? У людському організмі справді знайдено вірус, близький до пташиного H5N1, але чи досить цих двох складників для утворення смертельного для нас рекомбінанту, який переборить усі бар'єри, які ставить природа?

Паніка у світі почалася після того, як група вчених на чолі з Джеффри Таубергером з Інституту молекулярної патології збройних сил (Вашингтон) опублікувала результати читування нуклеїнової послідовності — літер генетичного коду, якими записано вірус H5N1. Роботи почалися 1996 року — до спалаху в Гонконзі пташиного грипу, який убив шість чоловік з 18 хворих на нього. Цікавлячись історичним аспектом особливостей людського організму, Таубергер досліджував колекції зразків легеневої тканини американських солдатів, які вмерли від «іспанки». На них збереглися фрагменти вірусу з десяти генів, і їхня реконструкція розтяглася на десять років. Таубергер дійшов висновку, що вірус H5N1 у процесі еволюції набув багато спільного зі збудником «іспанки», зокрема в його оболонці з'явилася група атомів, здатна вступити в реакцію з відповідною їй групою атомів оболонки людської клітини. Повідомлення про ці дослідження й нажахали світ.

Однак чи мутація це? Ймовірніше, це слід генетичної програми збудника пандемії 1913 року, що вписав у людську ДНК пам'ять про досвід пристосування нашого організму до вірусу — носія якоїсь генетичної інформації. Там, де лютувала «іспанка», залишилися ті, хто одвіку не мав у об'єктах своїх клітин «відмички», необхідної для потрапляння в неї вірусу. А отже, навіть у разі переконанні в існуванні пташиного вірусу з людським можливим тільки окремі випадки захворювання, але не пандемія.

Та справжньою причиною нагнітання пристрасей є чинник, про який писала американка Донеала Медоуз: «Природа робить відбір, керуючись здатністю видів розвиватися в довкіллі. Фермери протягом десятка тисяч років відбирали те, що може нагодувати людей». Тепер же критерій відбору — можливість запатентувати й продати. А ще — зняття з вітчизняного виробництва пташиного м'яса, щоб очистити ринок для «ніжок Буша». Та нагрієть не це.

На жаль, прагнення продати населенню якнайбільше ліків і стане причиною, чому пандемія грипу неминує. Не пташиного, а людського. Чому? Це вже тема іншої статті.

Наталія ОКОЛІТЕНКО, Микола КОЛБУН
Науково-дослідний інститут інформаційно-хвильових технологій Академії наук України

МУЗЕЇ ТИХО ПОМИРАЮТЬ...

Недавно у приміщенні Музею гетьманства на Полоні відбулася презентація першого в цьому році числа журналу «Музеї країни». Проте презентація стала лише приводом, щоб вже вкотре нагадати про критичний стан сучасної української музейної справи...

Давні пам'ятки історії та культури. Речі, від яких віє віками. Свідчення культурного багатства народу. Увесь той масив матеріальних надбань, через який відбувається своєрідне спілкування з минулим... Його треба плекати й берегти — адже це наша пам'ять. Про це знають і так чинять у всьому світі, але, на жаль, не в нас.

В Україні налічується близько 400 державних музеїв, 3 500 музеїв належать Міністерству освіти та 100 музеїв — Міністерству оборони. А ще не потрібно забувати про десятки музеїв інших відомств, громадських організацій та приватні музеї. І вся ця галузь позабавлена єдиного державного органу управління. Держава зовсім не переймається справою музеїв, у фондах яких кілька держбюджетів! Так, при Міністерстві культури і туризму такі є маленький відділ, де муляють працюють аж три жіночки допенсійного віку. Оце і все...

Такий відділ у нинішньому вигляді ніяк невмозможливе те, що вирішити, а навіть якось відреагувати на лавину проблем, яка загрожує знищенням того, що ще залишилося. Музейники криком кричать про обрізаний бюджет, брак реставраційної бази, сучасного обладнання, технологій, наукових планів розвитку галузі. Місцева влада щось намагається робити самотужки, так би мовити, в індивідуальному порядку, але, знову ж таки, відзначає брак коштів.

Архіви, кіно, театри, туризм якось ще контролює держава. Музеї ж покинуті напризволяще, ледь-ледь живіють. Звичайно ж, якусь дещино коштів держава все ж виділяє, але і їх розтягують ті, які мають якийсь стосунок до них, проте жодного — до музейної справи.

До журналу щодня телефонують і пишуть директори музеїв з усієї України — відключили електрику, лопнули труби, затримали зарплату працівникам, не можуть видати буклети, немає коштів, щоб створити і запустити сайт музею. Зважаючи на це, журнал продовжує нелегку справу просування ідеї створення повноцінного музейного управління Мінкульту, може, навіть окремого департаменту. Цією ідеєю зацікавилися кілька депутатів і високопосадовців. Проте поки не вляжеться післявиборна колотня, про результат казати рано...

А тим часом стало відомо, що нинішній міністр планує взагалі ліквідувати навіть той малесенький відділ музейної справи зі згаданими вище жіночками, аби передати до якоїсь ефемерної служби збереження

Руїни Хустського замку

Шевченкова хата в Меренчуках

Малівиці. Кошишній палац Орловських. 1788 р.

Меджибіж. Руїни замкового палацу XVI ст.

Дерев'яна церква в с.Нересниці (згоріла минулого року)

культурної спадщини, яку створюють, а потім так само розганяють одним телефонним дзвінком. Музейники хвилюються і б'ють на сполох, але поки що все марно...

А тим часом мало не щодня чути новини про пожежі, потопи, пограбування, вимерзання, псування безцінних експонатів у музеях. Ось, наприклад, недавно долетіла сумна звістка із Закарпатського художнього музею, де експонуються художні роботи західних художників. Музей перебуває зиму без опалення! Ще восени стара влада зрізала труби. Отож труби зрізали, потім було не до заміни — почалися вибори. Нова влада про це нічого не знає і знати не хоче — мовляв, це не ми їх зрізали. Погодьтеся, абсурдна ситуація! А якщо брати до уваги, що в музеї виставлено картини, вартість яких сягає 20 тисяч доларів, то взагалі стає сумно. І страшно. Адже після такої зимівлі картини тепер потребують реставрації.

Ще страшніша ситуація з батьківською хатою Вячеслава Чорновола в селі Вільховець Звенигородського району Черкаської області, яку вже майже п'ять років як передано державі для створення музею-садиби (як у селі Шевченковому). Владі змінюються, а хата завалюється. Уже впав дах. Схоже, хату доведеться відтворювати, бо з цієї вже нічого не влієш. У родині ще збереглися сакральні речі з хати, що могли б стати експонатами нового музею, бо те, що залишилося в хаті, розкрадено «вдячними» земляками — місцевими злодюжками.

Батьківська хата Чорновола стоїть на трасі Черкаси—Умань. Біля неї не тільки проїжджають, а й зупиняються, щоб вклонитися їй. Такий ганебний стан хати чомусь зовсім не турбує ні державних діячів, ні, що не може не викликати подив, Рух. Це свідчить про їхню байдужість до української справи, до України, за яку страждав і зрештою, склав голову Вячеслав Чорновіл.

Проте не лише байдужість влади довела українську музейну справу

до такого стану. Варто зазначити, що вже не рік і не два розтягуються запасники та цінні експонати українських музеїв. Особливо це стосується периферійних музеїв — там легше приховати зникнення зі сховища кількох давніх коштовностей, картин чи ще якихось музейних експонатів. Скажимо, їде місцеве начальство на прийом у столицю, чи навіть просто на день народження до такого самого олігарха районного масштабу, візьме та й зніме зі стіни музейну картину. Ця тенденція спостерігається протягом щонайменше останніх 15 років! Так і зникають цілі колекції, яких ще навіть ніхто не бачив.

Тривожні сигнали йдуть з Волині: відбувається масова передача тамтешніх музеїв у «власні руки». Може, то й непогано, аби ти «руки» вболівали за музейну справу. Однак, на жаль, люди, які спроможні купити цілий музей, ще й з територією, що до нього прилягає, дуже вже далекі від музейної справи. Сумним прикладом може слугувати Межигірський монастир, половину території якого встигли відіплатити Януковичі й Омельченки, коли ще й не були при владі. Складається курйозна ситуація: на відхорпленій території є цілюще джерело, попити воду з якого з'єджаються мало не з усієї України, однак тепер охорона не пускає людей — приватна територія, бачте! Усе це відбувалося на очах журналістської експедиції журналу «Музеї України».

Лише після тривалих переговорів і обіцянок висвітлити все це в пресі охорона погодилася пустити людей до джерела.

Однак не всі приватні власники музеїв чи музейних територій такі. Скажимо, подружжя Кочурів з Ірпіння Київської області ще 1997 року самотужки, без жодної допомоги держави, відкрили приватний музей видатного українського перекладача Григорія Кочура. Створено музей у садибі перекладача, де він і зустрів свої останні дні. Подружжя Кочурів опікуються музеєм на власні кошти, вже видали кілька книжок, у яких намагаються систематизувати той величезний обсяг матеріалів, що залишив по собі Григорій Порфирівич. Музей приймає відвідувачів безплатно. Кажуть, не можуть брати гроші з людей, які цікавляться і хочуть знати більше про надбання великого українсько-перекладача.

Коли створювали музей, то не маючи навіть законодавчої бази під такий вид діяльності. Щоправда, невдовзі, розповідають, приїхала якась комісія з Ірпінської міськкадамістрації — цікавилися, чим вони тут займаються і чому не платять податків. Після відвідин, щоправда, виділили якісь-такі кошти, на які музей-садибу покрили новим дахом...

Отож українська музейна справа досі тримається, хоча тільки завдяки старанням ентузіастів, які вже навіть не сподіваються на якусь підтримку держави. Нездарна на обкладинці останнього числа журналу «Музеї України» Ісус в терновому вінку несе свій тяжкий хрест...

Олексій
ЖУПАНСЬКИЙ

Інформація для міркування

Музейний простір України станом на 2005 рік — це:

400 музеїв, підпорядкованих Міністерству культури і туризму, **3265** — Міністерству освіти і науки, ще кілька сотень — іншим відомствам. Це майже півтори тисячі музейних закладів і підрозділів, які зберігають колекції, що є частиною Музейного фонду України, у громадських організаціях, підприємствах, установах тощо.

Це понад **11 млн. експонатів**, тисячі з яких по праву вважаються культурним надбанням всього людства.

Це **17-18 млн. осіб**, які щорічно відвідують музеї України.

Це тисячі фахівців, які, незважаючи на всі матеріальні негаразди, що супроводжують долю музейного працівника, самовіддано збирають, вивчають і наближають до широкої аудиторії безцінні музейні скарби.

Це сотні народних майстрів і фольклорних колек-

тивів, які плекають, продовжують народні традиції.

Це напівжива система підготовки і підвищення кваліфікації музейних кадрів.

Це кілька десятків друкованих і електронних видань з дотичної тематики.

Це десятки корисних і не дуже нормативних актів разом з чиновниками, які завідують музейною справою в центрі і на місцях.

А також невідомо кількість предметів, які потенційно можуть стати музейними експонатами. Приватні колекціонери і їх колекції, релігійні організації, антикварні магазини — незмінні супутники, партнери і опоненти музеїв.

Додати до цього туристичні організації зі всією інфраструктурою... Тоді можна уявити світ, який обертається навколо вітчизняних музеїв. Не часто ми намагаємося дивитися на музеї саме з таких позицій. А вони того варті. Насамперед варті, щоб ми про них знали.

Тепер призабулося, яка катастрофа загрожувала Туреччині 1918 року. Її армію розбито, уряд залізничників, готовий до капітуляції. Султан над Золотим Рогом, почесний бранець союзників, з вікна палацу Ілдіз-Кіюсю оглядає гірські силуети британських панцерників. Колиця Османська імперія мала бути, як Арабія, поділена між союзниками, мала сезнути з карти Європи.

Проти цього поклав свою заборону Кемаль.
Дмитро Донцов, «Хрестом і мечем»

Мустафа Кемаль Ата-турк народився 1881 року в Салоніках. Його назвали Мустафою, пізніше до цього імені додалися іще — Кемаль («досконалість»). У дванадцять років, після закінчення приватної школи, він зарекомендував себе до Салонікської військової прогимназії, а через два роки продовжив освіту в середньому військовому училищі. 1899 року Кемаль став курсантом офіцерської школи, а 1902-го — слухачем Військової академії в Стамбулі.

Початок ХХ ст. відзначається посиленням національно-визвольного руху, зокрема і в Османській імперії. Проти турецького поневолення 1903 року відбунуло повстання на Балканах, а 1904-го — в Ємені. Після чого розпочинається піднесення революційного руху «младотурків» по всій Османській імперії. Найпрогресивніші частини суспільства (військовим та інтелігенції) було зрозуміло, що здобути конституцію, зберегти єдину державу, захистити її від зазіхань європейських держав можливо лише революційним шляхом. Цього погляду дотримувався і молодий Кемаль, за що після закінчення академії був заарештований. Після трьох місяців ув'язнення його відрадили до Сирії стажистом при командирі ескадрону 30-го кавалерійського полку. Реалії армійського побуту вразили Кемалю, а особливо та наруга, яку чинили етнічні турки стосовно місцевого населення. Молодий офіцер уперше почав усвідомлювати лукаве «право» імперії керувати іншими народами. Восени 1905 року він започатковує у Дамаску таємне товариство «Батьківщина і воля», дії якого через малочисельність та відсутність зв'язку з місцевими прогресивними осередками виявилися малоєфективними. Мустафа почав домагатися переведення на службу, сподіваючись на успіх на новому місці. Восени 1907 року одразу по отриманні чину секунд-майора був направлений до штабу 3-ї армії. На новому місці він залучився до активної підпільної роботи: вступив до младотурецької організації «Іттіхад ве теракї» («Єднання та прогрес»), де взяв участь у младотурецькій революції 1908—1909 років. Найголовнішим її досягненням стала ліквідація деспотичного режиму султана Абдул-Гаміда II та встановлення конституційної монархії. Однак через ідеологічні суперечки з керівництвом младотурків, Кемаль залишає організацію та цілком присвячує себе військовій діяльності. Проїшовши протягом п'яти років через штаби дивізії, корпусу, армії, посаду військового міністра Кемаль здобув значні навички штабної служби, поліпшивши свою професійну майстерність та військово-теоретичний рівень. Це дало йому можливість успішно виконувати обов'язки керівника загону під час італійсько-турецької війни 1911—1912 років, штабу змішаних частин та начальника штабу армійського корпусу в період Другої Балканської війни

1913 року. Після менш ніж річної служби військовим аташе Туреччини в Болгарії Кемаль 1914 року обійняв посаду командира 19-ї піхотної дивізії, направленої на Дарданелльський фронт Першої світової війни. Під час Дарданелльської операції 1915 року він виявив ініціативність та неабиякі організаторські здібності. Біля мису Кабатепа на Галіполійському півострові частини його дивізії чинили шалений спротив англо-французькому десанту. Війська під командування Кемалю вдало комбінували оборону най-

після поразки біля села Бузвїк Нестор Махно запропонував задля збереження ядра армії перейти за кордон. У повстанській ревівськійсраді з цього приводу точилися напружені суперечки. Частина ради на чолі з В.Білашем пропонувала укласти мирну угоду з червоними і вирушити до Туреччини на допомогу керівникові національно-визвольної боротьби Мустафі Кемалю, інша, на чолі з Махном, відстоювала ідею пробиватися в Галічину для розгортання там повстанського руху. Усе вирішило слово «батька». Однак до ідеї Білаша махновці не охотили: 21 липня 1921 року в селі Ісаєвіч Таганрозького повіту Махно провів останню нараду командного складу. Розглядалося те саме питання: куди йти далі. Одна група запропонувала Туреччину — за це

Виходячи з досвіду Червоної Армії та враховуючи місцеві особливості, Фрунзе надав турецькому уряду цінні практичні поради. 2 січня 1922 року між Україною та Туреччиною було підписано «Угоду про дружбу і братерство», а 5 січня «українська» делегація відбула.

У другій половині 1921 року Антанта намагалася примусити кемалістів визнати кабальну Севрську угоду. Відбулася Лондонська конференція, де була присутня і турецька сторона. Великі національні збори делегували Кемалю повноваження на припинення військових дій. У період тимчасового переполичку, що тривав майже рік, Кемаль керівним чином реорганізував турецьку армію: запровадив обов'язкову військову повинність; переформував загопи в полки, дивізії, кор-

го досвід Кемаль зробив висновок, що операції повинні бути насичені активним наступальним духом, мати рішучий характер, а не обмежуватися лише відбиттям нападу ворога. Однак завжди треба передбачати і ймовірність контрнатсту. Тому наступ треба ретельно підготувати з урахуванням всіх можливих варіантів протидії супротивника, бо «наступ, розпочатий за незавершеної реорганізації армії та недостатньої підготовки, завдасть більше шкоди, аніж відтягування наступу». Відповідно до розробленого Кемалем плану операції, на Західному фронті відбулася концентрація піхотних дивізій та кавалерійського корпусу. Для досягнення несподіваності війська здійснювали передислокацію лише в нічний час, зустрічі Кемалю з командувачами

дам притаманне реалістичне бачення суті питання. Кемаль вважав, що успішно вирішувати питання оборони можуть лише ті люди, які «присвятили все своє життя вивченню військового мистецтва та військової науки та їхньому практичному застосуванню». Розуміючи взаємозв'язок політики та війни, залежність стратегії від політики, він наголошував, що військові дії мають бути ознайомлені не лише з військовою наукою, а й добре орієнтовані в багатьох державних питаннях: політиці, фінансах, економіці та ін. Кемаль зазначав три основні чинники досягнення перемоги у війні. Перший — нація, що має непохитну рішучість здобути вільне та незалежне існування. Другий — уряд країни, що має відповідну волю до здійснення національних прагнень, який репрезентує націю і втілює в життя відповідні заходи. Третій — наявність армії, що комплектується з озброєних синів нації. Особливу увагу Кемаль приділяв солідарності та згуртованості, наголошуючи, що весь народ повинен боротися з тими, хто спокусився турецькою землею та її незалежністю. «Усім відомо, — писав Мустафа Кемаль, — що той, хто говорить про війну, говорить не про боротьбу між двома арміями, а про боротьбу між двома націями, що поставили на карту все своє існування і використовують у цій боротьбі всі свої ресурси, все своє надбання і всі свої моральні й матеріальні сили». Нації, які не жертвують всім цим, «не можуть розглядатися як нація, готові до війни і впевнені у своїй можливості довести цю війну до перемоги». Зміни та коливання, які відчуває фронт, не повинні відчувати запліла. Руйнація його потуги, на думку Кемалю, та його зв'язку з фронтом в кінцевому рахунку призведе до загибелі всієї країни.

Кемаль не даремно вважається одним з фундаторів етатизму соціологічної доктрини, яка обґрунтовує необхідність активного втручання держави в економічне та політичне життя суспільства. У 20—30-х роках ХХ ст. під його провідом було проведено цілу низку прогресивних національних реформ. Однією з найголовніших було проголошення 1923 року Турецької республіки. Очолюючи тринадцятилітній період реформування типове східного суспільства в правовій сфері, культурі та навіть побуті, починаючи від запровадження латинської абетки та європейського законодавства до офіційного дозволу жінкам скинути паранджу. Завдяки йому та послідовникам кемалізму Туреччина стала сучасною світською державою, що подала на руїнах Османської імперії. Подароване Кемалю 1934 року Великими національними зборами прізвисько Ата-турк («Батько турків») стало своєрідним вінцем всенародного визнання його видатних заслуг. Помер Гази Мустафа Кемаль Ата-турк 10 листопада 1938 року, пройшовши осяяний шлях від нікому невідомого офіцера до справжнього вождя нації.

Олег КОРНІЄНКО,
бунчаквий
товариш
Українського
козацтва

МУСТАФА КЕМАЛЬ —

важливіших ділянок з активними наступальними діями, вмילו використовували берегову артилерію та протидесантні міни загородження. Своїми активними діями вони сприяли зриву спроб англійського десанту захопити Босфор, Дарданелли та Стамбул. Досягнення в Дарданелльській операції принесли Мустафі Кемалю славу національного героя.

Після поразки Туреччини в Першій світовій війні 1914—1918 років імперіалістичні держави разом з інтервенцією почали поділ її території. За цих складних обставин Мустафа Кемаль, призначений Меджлісом верховним головнокомандувачем, приймає рішучі заходи щодо організації відсічі інтервентам: оголошує мобілізацію чоловіків віком від 18 до 55 років, залучає працездатне населення до будівництва оборонних споруд, організовує формування загонів добровольців, видає «Накази про реквізиції», які дали змогу забезпечити постачання армії продовольством, обмундируванням, зброєю та транспортом. Під його безпосереднім керівництвом відбувається підготовка до контрнатсту. Він іде в штаб Західного фронту, де на місці уточнює план операції. У битві на річці Сакар'я турецька армія, якою Кемаль керував особисто, з 23 серпня до 13 вересня 1921 року завдала ворогові суттєвої поразки, відкинувши його на лінію Екшихер — Афон-Карахисар. 19 вересня в відзначення заслуг Кемалю Великі національні збори назвали його званням мушира (маршала) та почесний титул «газі» — «переможець».

Тут варто було б згадати про тогочасні українсько-турецькі взаємини. Про турецьку боротьбу народу Туреччини та його керівника з інтервентами досить добре знали в загонах «Шаміля степів», як назвав Нестор Івановича Махна Олексій Гончар. Після відчайдушного героїчного штурму Перекоту та розгрому військ генерала Врангеля, під час яких загинуло багато махновців, більшовики вирішили знищити вже не потрібну їм революційну селянську армію. На початку 1921 року

БАТЬКО ТУРКІВ

проголосувало 750 махновців. Махно, однак, знову вирішив йти в Галічину, хоча його підтримали лише 400 чоловік. Якщо Нестору Івановичу не судилося потрапити до суходолу Анатолії, то це вдалося його «запеклому другу», ворогу-союзнику Михайлу Фрунзе. 21 грудня 1921 року він прибув до Анкари на чолі надзвичайної дипломатичної місії Української РСР (більшовицький уряд встановив дипломатичні стосунки 1920 року). Сама місія, звісно, була, окрім імені, «суверенітет», ширмою, позаяк Фрунзе, як досвідченого військового керівника, направила Москва: ідея перманентної революції глибоко засіла у хворих мізках кремлівських мрійників. Червоний маршал детально ознайомився з ситуацією в країні, ступивши кілька поїздок в район бойових дій. Дуже неофіційною метою візиту Фрунзе була організація допомоги в боротьбі на грецькому фронті. Він розмовляв з населенням, військовими, не раз зустрічався з Мустафою Кемалем, виступив у Меджлісі.

Характерними рисами операції на заключному етапі війни були: вдало організована розвідка; правильний вибір напрямку головного удару, приховане зосередження на ньому до 75% сил та засобів; раптовий перехід в наступ, який дав змогу розрубати армію інтервентів на два ізольованих угруповання і знищити їх по частинах. Заслужують увагу заходи з дезінформації супротивника, широке застосування обхватів та обходів, використання кавалерійського корпусу для рейду по ворожому заплілу (Кемаль творчо використав досвід британських військ — у вересні 1918 року вони таким чином завдали поразки 4, 7 та 8-й турецьким арміям) та ведення паралельного переслідування. Важливе значення мали детальна підготовка наступу та військ, особисте керівництво операцією верховним головнокомандувачем.

Вважаючи наступ основним видом бойових дій, Мустафа Кемаль не відкидав і можливості ведення оборони — активної чи позиційної — залежно від обставин, що складалися. У своїх мемуарах «Шлях нової Туреччини» він приділяв багато уваги питанням військового мистецтва та розбудови збройних сил. Деякі військові проблеми розглядаються ним з ідеалістичних позицій, хоча загалом його погля-

З власного військово-

Андрій Білоус, молодий український актор і режисер, переможець різноманітних конкурсів молодих режисерів, володар кількох премій «Київської Пекторалі», лауреат Державної премії імені Олександра Довженка, є справжнім, а не номінальним митцем-патріотом. Він гідно долає потужні соціально-мистецькі рубікони. Веде творчий діалог у часі й просторі зі Сквородою (фільм «Пейзаж душі після сповіді»), Мамаєм (фільм «Мамай»), Стусом (Театр Збройних Сил), не вважає українську класичну драматургію архаїчною (режисер вистав «Украдене щастя» і «Безталанна»), багаті і сміливо експериментує з творами зарубіжних авторів (зокрема «Жінка в пісках», «Сірано де Бержерак»).

— Андрію, чим обумовлений той факт, що після закінчення акторського факультету Національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого ти закінчив ще режисерський факультет?

— По-перше, не хотів бути залежним від режисерів, тому іншого шляху реалізувати себе в театрі не бачив. А по-друге, режисером я хотів бути завжди.

Акторський курс (1994–1998) у нас вела Юлія Семенівна Ткаченко. Тоді був такий час, що влаштуватися актором у театр було практично не реально. Та я мав театральну практику ще з третього курсу. Працював у Костянтина Костянтиновича Лінартовича у Театрі Збройних Сил, який потім ліквідували — виявилось, що новий армії театр не потрібен. Через рік я спробував вступити на режисуру, та Едуард Маркович Митницький визнав мене профнепридатним. Однак я наполегливий — тож вже наступного року навчався на курсі Володимира Миколайовича Судьїна. На третьому курсі я поставив у Театрі драми і комедії на Лівому березі у Митницького виставу «Веселіться, все гаразд» за п'єсою «Аделаїда» Євгена Унгардіа. На жаль, нині вона не йде. У мене пов'язано з нею багато приємних спогадів.

— Чому серед твоїх режисерських робіт тільки дві українські класичні п'єси і зовсім немає сучасної української драматургії?

— Я ще не так багато поставив... А що ж до сучасної української драматургії, то не можу сказати, що її немає. Проте вона відірвана від сучасного українського театрального процесу, існує абсолютно окремо, у свідомості драматургів. Недавно у Національному театрі імені Івана Франка відбувалися Понеділкові драматургічні читання, а в Національному театрі імені Лесі Українки — читання німецькомовної драматургії. Стосовно останнього, то це разові акції, над якими мені було цікаво працювати. Адаже такі проекти дають змогу визначитися — наскільки придатна та чи інша сучасна п'єса для сценічного втілення, а не лише для читання. Виставу треба було поставити за 4–5 репетицій. Дуже шкода, що в нас немає такого з сучасною українською драматургією.

— Яким чином, на твою думку, український театр намагається чи справді долає русифікацію свідомості глядача?

— Цього не відбувається. Хоч як це банально звучить, та вже всі звикли до скрутного становища, в якому перебуває український театр. Однак про це треба всякчас нагадувати.

ницького, що в театрі, хоч би як там було, головний — режисер. Якщо все є — і вшалка, і буфет, і ремонт, і актори, і зарплата висока, — а немає головного режисера, то немає й театру. У цьому сенсі Національного театру імені Франка нині немає.

А що йому залишається, окрім експериментів? Інша справа, чи потрібно їх вносити на основну сце-

жила! Можливо, ці негативні впливи, навпаки, зміцнюють її, спрацьовує захисна функція. Без конфлікту немає руху.

— Повернімося до важливого процесу в університеті...

— Нині я навчаюся в аспірантурі у свого керівника, викладача Володимира Миколайовича Судьїна. Асистент на його режисерському курсі. Ще пра-

Андрій Білоус: «ТЕАТР МАЄ ЛІКУВАТИ ДУШУ ГЛЯДАЧА»

Сцена з вистави «Жінка в пісках» за Кобо Абе

Україномовний театр — це не означає, що він український. І це велика проблема. Національний театр імені Івана Франка з відходом Сергія Володимировича Данченка втрачає свою ідентичність. Хотів би помилятися, але... Згадаймо, навіть за часів перебування, коли всі театри ставили суцільну гетьманіану, Данченко ставив класику — нібито й не українську, але за суттю своєю українську. А тепер відбувається щось незрозуміле... Моїсеев у Молодому театрі останніми прем'єрами, свідомо чи ні, але намагається наблизитися до українськості. Напевно, це існують стереотипи — місто російськомовне, тож українською мовою вистави не дивитимуться.

— Як ти ставишся до антимистецьких експериментів франківців? Чи не запрошували туди тебе?

— Були переговори з автором, який хотів, щоб я поставив його п'єсу. Однак вона мене не зацікавила, тому я відмовився. Що ж до експериментів, то я згоден з думкою Мит-

ниці, що в театрі, хоч би як там було, головний — режисер. Якщо все є — і вшалка, і буфет, і ремонт, і актори, і зарплата висока, — а немає головного режисера, то немає й театру. У цьому сенсі Національного театру імені Франка нині немає.

— В чому ти вбачаєш негативний бік глобалізації?

— Це дуже серйозна проблема, адже коли все знеособлюється і настає такий собі суцільний мажорданський... Я пишався, коли в моєму паспорті було зазначено національність — українець. Схоже, її скасували ті, кому було соромно за свою національність.

— В чому полягає реальна загроза Заходу і Північного Сходу для нас?

— Справді вона існує. Однак я не песимістично налаштований. Наша нація вже так натерпілася, однак

ую у Едуарда Марковича Митницького на режисерському курсі.

— Яким ти бачиш подальше сучасної української театральної освіти, зокрема акторської і режисерської?

— Я дуже багато думаю про це, оскільки вважаю, що професія викладача спонукає до творчості в процесі навчання. Твердження, що освіта має бути консервативною, правильне тільки до певної міри. Основа справді має бути консервативною, а власне навчання — творчим. Підхід до кожного студента має бути індивідуальним. Слава Богу, це можливо, адже на курсі по 5–6 осіб. По-друге, часто не вистачає системності й методології навчання. Іноді воно має хаотичний характер. До нашої театральної школи я ставлюсь позитивно. Подейкують, що наш театральный університет ще за радянських часів називали «деревоборним комбінатом», вважалося, що тут нікому не вчать. Я іншої думки. Можливо, тому, що мені пощастило з вчителями. Зрозуміло, неможливо навчити чомусь, треба вчитися самому. Викладач повинен лише контролювати, спрямовувати. Недавно курс Юрія Пилиповича Висоцького представляв Університет Карпенка-Карого на Міжнародному європейському форумі театральних шкіл, де виборив перше місце. Цього року нашу театральну школу як найкращу в Європі виставлятимуть на Всесвітньому форумі в Малайзії. Отже, не все так погано.

— Як би ти міг визначити професійний рівень театральних труп, адже працюєш у багатьох театрах України?

— Маме то, що маємо. По Києву більш-менш стабільний стан, хоча, звісно, багато залежить від керівника театру. Найцікавішим вважаю акторський склад Театру на Лівому березі. Це заслуга керівника, який, неначе селекціонер, раз на два тижні продивляється акторів, які приїздять з різних регіонів України. У провінції за останні 15–20 років виник своєрідний вакуум, бо для них випуск-

ники київської школи не досяжні. Тож тамтешні митці створюють свої театральні школи, студії. Акторський рівень там значно гірший. Що ж, така соціальна ситуація у нас, та й не скоро вона вирішиться.

— Хто з нинішніх режисерів і акторів тобі цікавий?

— Для мене немає абсолютних авторитетів. Ідеальний режисер має перебувати у вічному пошуку. З акторів середнього покоління, як на мене, цікаві Віталій Лінецький, Микола Боклан, Андрій Самінін з Театру на Лівому березі. Вважаю дуже перспективним молодого актора Томусяка з ТЮГу на Липках...

— Які риси мають бути притаманними головному режисеру чи художнику керівнику будь-якого театру?

— У цьому сенсі Митницького вважаю своїм вчителем. У такому театрі немає чвар, конфліктів, постійно триває мистецький процес. Трупа постійно оновлюється, такий театр незалежний від зрок. Вважаю унікальним Миколаївський український театр драми та музичної комедії, де нині паралельно працює. Стівідотково започатковані зали у російськомовному місті! Дуже розумно веде справу його директор Микола Берсон.

— Чи може поліпшення фінансового стану вплинути на творчість робіт митців?

— Нині в Києві знімається дуже багато серіалів. І цікаві актори, яким набридло жербати, тягнутись туди. Оттак часто зв'язки з театром обриваються.

— А як щодо якості цих серіалів?

— Якби в театрі актор отримував ті самі гроші, він би туди ніколи не пішов, адже розуміє, що це — халтура, він виглядає на екрані недостойно. І все одно іде...

— А як же бути з принципами?

— Страшно казати, але нині вони є, а завтра їх може не бути. Це як мораль — вона не вічна, її диктують умови. Принципами

нині нехтують усі. Актори не виняток.

— Як твоє ставлення до соціальності в театрі? У своїх виставах «Сірано де Бержерак» або «Жінка в пісках» ти нівелюєш її. Це задля глядача? Чи вбачаєш у цих творах глибини, вічні істини?

— Нині театр абсолютно не реагує на соціальні виклики. У моїй першій виставі «Веселіться, все гаразд» мене хвилював саме соціальний аспект. Я намагався наблизитися до розуміння причини духовної порожнечі в нашому пострадянському суспільстві. Так само й «Украдене щастя», теж вистава соціальна. Я не уникаю соціальності, адже вона є одним із зв'язків з глядачем. Самими мистецькими формами глядача не проймиш. Акісіма — театр існує для глядача. Театр має лікувати душу глядача.

— Як місце поїзда український кінематограф у світі?

— 178-е (сміється).

— Який фільм з останніх ти можеш назвати справді українським?

— Як і останнім часом виходили українські фільми? Це «Молитва за гетьмана Мазепу», «Мамай», «Молитва...» — спроба відкриття нового способу існування в кіно, стилу, жанру. А «Мамай» я вважаю шедевром. Його посправжньому оцінять роки через десять. Нині він не на часі. Дуже якісне кіно, яке оцінене у світі: фільм увійшов у десятку найкращих іномовних на «Оскарі». У ньому закладено багато і соціального, і мистецького, і художнього... Це продовження українського поетичного кіно в сучасному світі, в часі...

Нарешті наша національна ідея починає активно формуватися. На всьому світі час. Я прибічник еволюційного розвитку.

Розмовляла Людмила ГУРЕНКО

Як достойні мужі із Шевченківського комітету доходить згоди, абі шалька терезів потягнула вниз саме на користь певного номінанта, — таємниця за сімома замками. Мені можуть закинути: «Кому що до влободби». Однак йдеться не про смакове, а про знакове. І чи так часто знаходимо що прикмету в лауреатських творах?

Щоправда, іноді справедливості торжествує: взяти хоча б кобзаря-лірика Василя Нечепу, якого тривалий час обходила ця нагорода. Нарешті нинішнього року йому дали звання лауреата Національної премії України імені Т. Шевченка, бо й справді багато цей чоловік робить, аби наша пісня, наша дума не вмерла, не загинула. Та це винятки. По кілька років, наприклад, ходять у кандидатах відомі художники Володимир Гарбуз, Валерій Франчук. Та хіба тільки вони? А відмова така: «Іх» багато, а місць мало.

Очевидно, думається, все ж критерієм відбору має бути резонансна робота, яка б стала подією в культурному житті країни. І в цьому сенсі цікавим є художнє оформлення залу центрального столичного вокзалу, який став своєрідним музеєм сучасної архітектури, дизайну, монументального мистецтва. Дуже оригінальні панно виконано в стилі українського килимового живопису. Ці гобелени мають герби міст і природні стрічки, знайомлять з Україною, її старовинними замками, фортецями, краєвидами, панорамами історичних міст.

Отак поєднано красиве і корисне: люди, які чекають відправлення свого поїзду (а потім пасажирів щодня налічує 400 тисяч), із захопленням розглядають панно, у них виникає бажання побувати в цих місцях. Живописні композиції викликають асоціації із залами старовинних замків України, де стіни традиційно прикрашали гобеленами.

Цікавий збіг обставин: червоний зал вокзалу оформляв у 60-ті роки Іван Литовченко, лауреат Шевченківської премії. А синій — його донька Наталя, заслужений художник України, голова Київського відділення Спілки художників України. На жаль, цю працю не відзначено лауреатським званням.

Власне, перший залізничний вокзал у Києві збудовано в 1868—1870 роках у стилі давньоанглійської готики (архітектор — Вишневський). 18 лютого 1870 року відкрилося регулярне залізничне сполучення між Києвом і Балтою. Перша «чугунка» простяглася на 428 верст, а швидкість невеликого потягу становила близько 20 кілометрів на годину.

Нове приміщення залізничного вокзалу збудовано на місці старого в 1929—1932 роках за проектом архітектора Олександра Вербицького. Це споруда у формах українського бароко з елементами конструктивізму. Центральний вестибюл (висота по фасаду 37 метрів) підсилено скляною площинною стіною і завершено легким фронтом.

Після Другої світової війни Центральний залізничний вокзал відбудували, а в 1978—1980 роках відновили головний вестибюл.

П'ять років тому вокзал повністю реконструювали. Оскільки інтер'єр червоного залу було розписано

ще в 60-і роки, настала черга і другого залу — синього. Наталя Литовченко зробила ескізи, і її проект здобув перемогу на конкурсі, бо живописні роботи дуже вдало вписалися в архітектурну залу.

— Кожна архітектурна ситуація вимагає свого підходу й вирішення. У цьому залі, де я робила олійний живопис, на стелі не було жодних композицій, хоча за задумом тут має бути килимовий живопис на теми радянської конституції: ми знайшли історичну довідку про це 1935 року в Інституті «Укрпроектреставрація».

Сама ідея — пов'язати панно з архітектурою, а там барокова цікава ліпнина. Ультрасучасні композиції не пасували б, то ж дореч-

у червоному залі все так і залишилося, як зробили художники в 60-ті роки, хоча вони намагалися відобразити шевченківську тематику. Є в цих композиціях донецькі терикони, індустріальні пейзажі — одне слово, відображені епоха соціалізму і стиль соцреалістичний.

Від нас Інститут «Укрпроектреставрація» вимагав використовувати класичні технології. То ж наша група художників вирішила на полотні з левкасим грунтом написати 14 панно. Однак олійний живопис ближчий, тому, щоб надати йому матовості, наблизити до гобеленового звучання, треба було застосувати старовинну техніку енкаустики. Це дуже трудомістка і

монументального живопису, а також композицій у Покровостопі та Михайлівському Золотоверхому.

— **Пані Наталю, ваш батько Іван Степанович був, як кажуть, монументалістом за покликанням. Що ви взяли від нього?**

— Тато дуже цікавий художник, він один з основоположників українського гобелену і монументального живопису. Що я в нього взяла? Вміння komponувати. Кольору не навчи, його треба відчувати. У Чорнобилі перші татові твори залишилися навично — це мозаїки, які він робив за десять років до аварії. Цікава його техніка — метал і смальта, колір змінювався протягом

перша робота?

— Гобелен «Ранок» — 20 квадратних метрів. Це ручне ткацтво. Я хотіла всіх вразити.

— **І це вам вдалося?**

— По-моєму, себе вразила, злякалася від того, що зробила. А потім праця над гобеленами «Архангел Михайл», «Мати Божа», «Козак Мамай». Я працюю в галузі традиційного гладкого ткацтва, орієнтованою і на європейську шпалеру, і на традиції українського килимарства. Це сучасний дизайн і стародавня технологія.

— **Багато сил забірає така праця?**

— Я не все роблю сама. Якщо, наприклад, гобелен розміром 20 метрів? Звісно, це тільки майстрині в Решетилівці на Полтавщині

самій Решетилівці — яке було виробництво, які тут ткали килими! Адаже українці здавна любили ними прикрашати свої домики. Килим був найкращою тогочасною красою житла, його купували задля якоїсь урочистої нагоди, до визначної події. У найдавніших килимах, які дійшли до нас із XVII—XVIII століть, є складні форми геометричного і фоліоного орнаменту. У народній пісні співається: «Застеляйте стелі та все килимами. Радуйся, ой, радуйся, земле, Син Божий народився». Килим був і на весіллі, і на похороні.

Раніше кожен пан мав свою фабрику, де працювали килимаринці. Тепер часи змінилися, все стало таке утилізоване, уніфіковане. Нині панує маскультура, національне знищується. Немає державних замовлень на гобелени. Раніше, коли зводили великі об'єкти, два відсотки коштів виділяли на художнє оформлення інтер'єрів. Тепер усе зацікавлено на приватному рівні. За останні п'ять років реконструйовано і збудовано тільки дві цивільні споруди — вокзал і дитячий театр. Там теж була запланована боротьба. Слава Богові, для оздоблення інтер'єру дитячого театру ми змогли вибороти кілька українських композицій. Проектувалося робити тільки кіч. Спілка художників за останні 10—15 років абсолютно здала свої позиції і відсторонена від усіх замовлень. Ота теза, що спочатку піднімемо економіку, а відтак культуру — хіба. Нині ні економіки, ні культури.

— **Було б добре, якби в «Мистецькому Арсеналі» відвели зал для килимів, гобеленів.**

— Нас, на жаль, не запросили на художні ради. Спілка художників було просто відсторонено. Я просила про це міністра культури, але він сказав, що вирішує Президент — кого запрошувати, а кого ні. Присутнім там видається, що саме вони вирішують складні питання державного рівня. А тих, кому болить нинішній стан культури, обминають.

— **Очевидно, працюючи над своїми гобеленами, ви вивчаєте фондові колекції.**

Аякже. Передусім збірку Українського музею декоративно-прикладного мистецтва. Коли я робила гобелен «Шевченко», то провела там дуже багато часу, копіювала. Музей має прекрасні гобелени з фігуративними вкралпленнями. А які рослини — це розкіш, це наша поезія! У цьому музеї чудові архіви, але ж у якому стані там зберігаються гобелени!

— **Взагалі тільки сім відсотків експонатів виставляється в залах.**

— А в сховищах їх може з'їсти міль. Це катастрофа! Килими треба зберігати в холодному приміщенні.

— **P.S. Це вже окрема тема — фондосховища наших музеїв. До речі, за радянської влади в Києві не було збудовано жодного музею, крім музею Леніна на Болодимирській Гірці. А деякі емоційні музеї взагалі пощезали. А що вже казати про провінцію...**

Розмовляла
Ольга МЕЛЬНИК

Наталя Литовченко:

«СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ ЗДАЛА СВОЇ ПОЗИЦІЇ»

ним нам видавалося намалювати 14 панно про мальовничу Україну, яку ми знаємо і любимо.

Ідею треба було подати за три тижні, багато чоловіків монументалістів відмовилися брати участь у цьому проекті, бо це екстремальна ситуація, а так працювати не всі можуть. Мені вдалося за такий стислий час розробити ескізи панно — це замки, пейзажі, панорами історичних міст: уманська «Софіївка», дендропарк в Білій Церкві, замки Луцька, Кам'янець-Подільського, Корсунь-Шевченківська, Старокозацька церква у Вінниці, панорами Львова, Києва, Острога, Глухова, Генуезька фортеця в Суджу. Я пригадувала, як мої батьки, художники Іван та Марія Литовченки, розповідали про свої мандрівки історичними місцями у 70-ті роки разом з Аллою Горською, Володимиром Прядкою. Тоді вони робили ескізи і замальовки. Їхні розповіді запам'ятовували мені, тоді малій дівчині.

шкідлива для здоров'я робота: змішується віск, скипидар, каніфоль, інші компоненти з фарбою. Запах хазливий, ми трілилися, доки малювали в своїх майстернях. Полотно замовляли в Подільську під Московою. За три місяці треба було розписати 280 метрів тканини, а потім приклеїти її до стіни.

Крім того, олійний живопис повинен добре висохнути, бо інакше його не наклеїш. Усі працювали до знемоги. Колектив був великий, разом з мною малювали Олександр Бородай, Сергій Одайник та інші художники. Я сама вибирала людей, узла туди, кому поважало і ціну. Так Олександр Бородай оформляв у Дніпропетровську Театр опери і балету та Театр драми ім. Т. Шевченка. Він автор емалей у київському метростанції «Видубичі», «Осокорки», розписував нартекс і хори Михайлівського Золотоверхого собору.

Сергій Одайник — автор вітражів, гобеленів,

дня, залежно від освітлення. Тато завжди казав, що повинна бути загадка в мистецтві.

Перейняла я від нього фанатичне ставлення до роботи. У мене тепер, як у голови Київського відділення Спілки художників України, додалося праці: треба зробити її реорганізацію, поліпшити умови життя митців, вирішити питання з майстернями, які в катастрофічному стані.

— **А яка була ваша**

так ткали (зітхас). Решетилівка вже вимерла, зникла.

— **За останні 15 років народні промисли взагалі перевелися.**

— Гадаю, Віктор Ющенко має цим зацікавитися. Якщо він збирає, купує старовинні речі і дім у нього, як музей, то мусить сприяти, щоб відомі колись в Україні осередки народних промислів знову відродилися. Кераміка це існує, бо гончарні вироби невеликі за розміром, їх можна робити по хатах. А в цій

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ запрошує на постійну роботу:

— **Бухгалтера з обліку основних засобів.** Вимоги: вища освіта в галузі фінансів, досвід роботи від 1 року, уважність, ретельність, добросовісність. Тел. 490-95-06, Зайцева Тетяна Іванівна.

— **Бухгалтера з обліку товарно-матеріальних цінностей.** Вимоги: вища освіта в галузі фінансів, досвід роботи від 1 року, уважність, ретельність, добросовісність. Тел. 490-95-06, Зайцева Тетяна Іванівна.

— **Касира.** Вимоги: базова вища освіта в галузі фінансів, уважність, ретельність, добросовісність. Тел. 490-95-06, Черниш Руслана Юріївна.

— **Фахівця кафедри слов'янських мов.** Вимоги: вища освіта, вміння працювати з офісними комп'ютерними програмами, відповідальність. Тел. 490-95-01, Боярчук Оксана Миколаївна, корп. 16, к.21.

— **Фахівця департаменту обліку студентського контингенту.** Вимоги: вища освіта, вміння працювати з офісними комп'ютерними програмами, відповідальність. Тел. 490-95-19, Бодінець Людмила Григорівна.

— **Фахівця відділу оформлення документів про освіту.** Вимоги: вища освіта, вміння працювати з офісними комп'ютерними програмами, відповідальність. Тел. 490-95-19, Невідомська Оксана Володимирівна.

— **Фахівця приміральної комісії.** Вимоги: вища освіта, навички роботи з ПК. Тел. 524-13-10, Тромса Людмила Миколаївна, корп. 25, к.407.

— **Бібліотекаря.** Вимоги: базова вища освіта в галузі бібліотечної справи, педагогіки, філології. Звертатись до дирекції бібліотеки за тел. 494-47-53.

— **Викладача англійської мови.** Вимоги: кандидатський ступінь в галузі філологічних наук, досвід викладацької роботи від 2 років. Тел. 490-95-01, Касьянова Світлана Петрівна, корп. 16, кімн. 3.

— **Викладача болгарської мови.** Вимоги: дер-

жавний диплом за фахом «Слов'янська філологія», досвід викладацької роботи. Тел. 490-95-01, Боярчук Оксана Миколаївна, корп. 16, к.21.

— **Викладача німецької мови.** Вимоги: кандидатський ступінь в галузі філологічних наук, досвід викладацької роботи від 2 років. Тел. 490-95-01, Касьянова Світлана Петрівна, корп. 16, кімн. 3.

— **Фахівця департаменту ліцензування та акредитації.** Вимоги: вища освіта, володіння офісними комп'ютерними програмами, досвід роботи в навчально-методичних підрозділах вищих навчальних закладів. Тел. 524-57-97, Терно Валерій Віталійович.

— **Доцента кафедри менеджменту ЗЕД.** Вимоги: кандидатський ступінь в галузі економічних наук, менеджменту, менеджменту ЗЕД, досвід роботи у вищих навчальних закладах, до 45 років. Тел. 494-47-32, Гурч Людмила Миколаївна, корп. 23, кімн. 7.

— **Завідуюча кафедри арабистики.** Вимоги: кандидатський ступінь в галузі філологічних, економічних наук, досвід роботи у вищих навчальних закладах, до 45 років. Тел. 494-47-32, Гурч Людмила Миколаївна, корп. 23, кімн. 7.

— **Доцента кафедри арабистики.** Вимоги: кандидатський ступінь в галузі філологічних наук, досвід роботи у вищих навчальних закладах. Тел. 494-47-32, Гурч Людмила Миколаївна, корп. 23, кімн. 7.

— **Автослюсаря.** Вимоги: досвід роботи автослюсарем від 2 років. Тел. 527-94-44, Павло Олексійович, Сергій Володимирович, корп. 20.

— **Водія.** Вимоги: досвід роботи водієм від 5 років, підтверджений записом у трудовій книжці. Тел. 527-94-44, Павло Олексійович, Сергій Володимирович, корп. 20.

— **Фахівця факультету заочних форм навчання.** Основні вимоги: вища освіта, вміння працювати з офіс-

ними комп'ютерними програмами, відповідальність. Тел. 494-47-32, Коваленко Наталя Анатоліївна, корп. 23, к.14.

— **Фахівця відділу підготовки наказів.** Вимоги: володіння Word, Access, вільне володіння українською мовою, уважність, акуратність в роботі з паперами, швидкість набору текстів. Тел. 490-95-23, Ланіна Оксана Віталіївна, амін, корп. к.425.

— **Програміста.** Вимоги: вища освіта в галузі інформаційних технологій. Тел. 490-95-23, Ланіна Оксана Віталіївна, амін, корп. к.425.

— **Виконавця художньо-оформлювальних робіт.** Основні вимоги: чоловік, до 45 років, бажано досвід роботи з матеріалами зовнішньої реклами (або їх знання). Тел. 525-68-78, корп. 18, 1 поверх, Блохін Ігор Геннадійович.

— **Експедитора.** Основні вимоги: чоловік, 20-30 років, бажано вища освіта. Тел. 525-20-00, 490-95-14, Євменчук Оксана Віталіївна.

— **Референта канцелярії.** Вимоги: базова вища освіта, знання документообігу, вільне володіння українською мовою, комп'ютерна грамотність. Тел. 490-95-04, Коцюба Ірина Форманівна.

— **Дизайнера.** Основні вимоги: знання Corel Draw, PhotoShop, Illustrator, QuarkXPress. Обов'язки: розробка і верстка рекламних матеріалів (макетів для газет та журналів, буклетів, листівок, каталогів). Тел. 525-68-73, корп. 25, к. 404, Олена Іванівна Антоник.

Тарифні ставки для викладацького складу МАУП:

Викладачі
Штатні — 13 грн.
Сумісники — 11 грн.
Старші викладачі
Штатні — 16 грн.
Сумісники — 13 грн.
Доценти, кандидати наук
Штатні — 21 грн.
Сумісники — 17 грн.
Професори, доктори наук
Штатні — 26 грн.
Сумісники — 23 грн.

ПЕРЕДПЛАТИ «ПЕРСОНАЛ ПЛЮС» НА ДРУГЕ ПІВРІЧЧЯ

ТА ВИГРАЙ ВІДПОЧИНОК

Шановні читачі!
Редакція газети «Персонал Плюс» щиро вдячна Вам за Вашу прихильність та відданість до нашої газети і з радістю повідомляє про початок наступної акції «Відпочинок з «Персонал Плюс»!

Передплати газету «Персонал Плюс» на друге півріччя 2006 року та виграй три путівки!

**Призи люб'язно
надав Департамент
медичного туризму
«МедВояж»**

Передплати газету «Персонал Плюс» на друге півріччя 2006 та виграй затішний відпочинок у вересні:

1. Одна путівка на двоє (пансіонат «Алексик», Трускавець).
2. Одна путівка на одну особу (пансіонат «Алексик», Трускавець).
3. Одна путівка на одну особу (пансіонат «Черемош», Яремча).

Для участі в акції потрібно:

1. Передплатити газету на друге півріччя 2006 року у будь-якому відділенні зв'язку.
2. Надіслати копію передплатної квитанції до 30 червня за адресою: 03039, Київ, вул. Фрометівська, 2 (відділ реалізації) з позначкою «Відпочинок з «Персонал Плюс»».
3. Для отримання призу переможець повинен пред'явити оригінал сплаченої передплатної квитанції на газету «Персонал Плюс», паспорт та ідентифікаційний код.

Додаткова інформація!

— В розіграші також беруть участь всі, хто вже передплатив газету «Персонал Плюс» на 2006 рік та надіслав свої листи!

— Перші 100 учасників акції отримають у подарунок фірмові календарі.

— В акції беруть участь громадяни України не молодше 18 років.

— Розіграш відбудеться 10 липня 2006 року у приміщенні МАУП. Результати розіграшу будуть опубліковані в газеті «Персонал Плюс».

Ф.СП-1

Державний комітет зв'язку та інформації України

АБОНЕМЕНТ На газету **06896**
(найменування видання)

Персонал Плюс

на 2006 рік по місяцям

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Купів: _____
(поштовий індекс)

Комп: _____

ДОСТАВНА КАРТКА-ДУРУЧЕННЯ

На газету **06896**

Персонал Плюс

(найменування видання)

Вартість передплата	грн.	коп.	Кількість копій-тис.
перезаказування			

на 2006 рік по місяцям

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Поштовий індекс _____ місто _____
 Код вулиці _____ село _____
 буд. корп. кв. _____ район _____
 вулиця _____

примітка: індекс

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ —
АТЗТ Міжрегіональна Академія управління персоналом
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Україна 03039, Київ,
вул. Фрометівська, 2, МАУП, «Персонал Плюс».
Тел.: (044)490-95-19
e-mail: pplus@iapm.edu.ua
Відділ реклами: тел. 490-95-17
Відділ реалізації: тел. 490-95-18

Рестраційне свідоцтво КВ № 6562
від 1.10.2002
Підписано до друку 28.03.2006
Зам.
Наклад — 100 000 прим.
Друкарня «Інтерекспресдрук»
03134 Київ, вул. Сім'ї Сосніних, 3

Головна редакція
періодичних видань МАУП
Шеф-редактор
Юрій БОНДАР
Головний редактор
«Персоналу Плюс»
Ярослав ОРОС
Погляди авторів можуть
не збігатися з позицією редакції